

NOVO MESTO — Na redni torkov odvzem krvi v organizaciji občinskega odbora RK je prišlo 40 krvodajalcev. Tako so vsaj za silo ublažili veliko pomankanje krvi.

BREŽICE — Na podružnični šoli v Stari vasi bodo z novim šolskim letom ukinili prve tri razrede. Na torkovi seji je svet za šolstvo sklenil, da bodo otroke vozili na Bizeljsko.

SEMIC — V torek so začeli polagati zaščitno asfaltno prevleko na zadnji del 3 km dolge ceste železniška postaja — Semič, od zdravstvene postaje do Semiča.

NOVO MESTO — V soboto bodo končali kolektivni dopust v največjem dolenskem podjetju, Industriji motornih vozil, ki samo v novomeški občini zaposluje 2.400 ljudi.

SENOVO — Od 1. avgusta spet vozi ob nedeljah avtobus podjetja SAP s postaje v Brestanici. Štirikrat na dan vozi na progi Brestanica — Senovo, dvakrat pa na progi Krško — Senovo.

NOVO MESTO — V ponedeljek so spet začeli streči v prenovljenem hotelu Kandija. Hotelski vrt je edini v mestu.

PONIKVE — V ponedeljek okoli 19. ure se je na avtomobilski cesti prevrnil nemški avto. Voznik Hans Georg Pinck in njegova žena sta med prevračanjem padla iz vozila in se hudo poškodovala.

PRIMOSTEK — V ponedeljek ob 17.45 je med kopanjem v Kolpi pri Primostku 53-letnega Franca Muca iz Gornje Lokvice zadela kap.

Obiščite revijo folklorne!

Pod pokroviteljstvom Dolenjskega lista se bo v nedeljo, 8. avgusta ob 16. uri, pričela na Loki ob Krki v Novem mestu revija folklornih skupin Hrvaške in Bele krajine. Nastopile bodo skupine: Dragutin Armando iz Karlovca, Salopek iz Ogulina, folklor iz Metlike, Lazine-Draganicev, Božo Ribar iz Krnjaka, iz Semiča, Preloke in Rečice ter tamburaški zbor Lomos iz Ogulina. Za zabavo in ples bosta po končani prireditvi poskrbela tamburaški in zabavni orkester KUDŽ Josip Kraš iz Karlovca. Na sliki: na nedeljski reviji bomo videli tudi folkloriste iz okolice Karlovca, od koder sta tudi tile dekletci v živopisanih narodnih nošah.

Salon v Trebnjem

V soboto zvečer ob 18. uri bodo v obliki večerke osnovne šole v Trebnjem slovesno odprli „Salon likovnih samorastnikov Jugoslavije“, na katerem razstavlja 45 avtorjev 74 slik in plastik. O umetnikih bo govoril prof. Zoran Kržišnik, v koncertnem sporedu pa bodo sodelovali: Stevo Zigon, prvak jugoslovanskega dramskega gledališča iz Beograda, Jože Pogačnik (flavta), Zdenko Prusa (violončelo) in Janez Lovše (klavir). Razstava bo odprta do 26. avgusta vsak dan od 10. do 12. ure ter od 15. do 17. ure. Med razstavljalci je tudi nekaj najbolj znanih imen iz jugoslovanske naive, kot so Buktenica, Lacković, Rabuzin, Skurjeni, Smajić in drugi, razen njih pa tudi vsi danes najbolj znani slovenski slikarji in kiparji — samouki.

TEKMOVANJE V ORANJU

V Draškovcu pri Šentjernejem bo v nedeljo, 8. avgusta ob 8. uri, tekmovalno v traktorskem oranju, ki ga prireja novomeško društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov pod pokroviteljstvom kmetijske zadruge Krka in grškega kmetijskega izobraževalnega centra. Štirje najboljši tekmovalci bodo sodelovali na 15. republiškem tekmovalju, ki bo letos 28. in 29. avgusta na Catezu pri Brežicah. Kmetijske pridelovalce vabijo, naj obiščejo nedeljsko prireditve v čimvečjem številu.

Računovodstvom podjetij, ustanov in zavodov!

Dolgovi za objavljene komercialne in druge oglase, uradna obvestila, razpise, ponudbe, čestitke, naročene reportaže, SDL in vse druge objave, ki smo jih zadnje mesece tiskali za razne delovne organizacije, občinske skupščine, zavode ter druge ustanove, so se do 30. junija 1971 povečali na 256.700 dinarjev. Zaradi likvidnosti prosimo računovodstva vseh prizadetih delovnih organizacij v 9 občinah, da nam čimprej poravnajo zapadle račune. V poletnih mesecih Dolenjski list nima dotoka naročnin, v zaostanku pa so tudi nakazila na račun sofinanciranja komunalnih strani. Tiskarni v Ljubljani in drugim dobaviteljem moramo sproti plačevati vse naše obveznosti, pri čemer nas naši dolžniki čedalje bolj ovirajo.

Da bi domače pokrajinsko glasilo SZDL tudi vnaprej lahko nemoteno izhajalo, čeprav v začetnem poletnem skrčenem obsegu, nujno prosimo za vaša nakazila!

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

PREDSEDSTVO SFRJ NAJ NEMUDOMA PREVZAME VSE ODGOVORNOSTI

Vse ljudstvo je s Titom!

Josip Broz Tito šestič izvoljen za predsednika SFR Jugoslavije — Njegovo opozorilo o izrednem pomenu ustavnih dopolnil, ki ustvarjajo široke možnosti za razmah samoupravnih pobud delavskega razreda in vseh delovnih ljudi — Veliko zanimanje za ustavne spremembe tudi v tujini

„Jaz, Josip Broz, izjavljam, da bom dolžnost predsednika republike opravljal vdano in zvesto, da bom spoštoval ustavo in zakone in druge sklepe zvezne skupščine, da bom spoštoval neodvisnost in suverenost Socialistične federativne republike Jugoslavije in da se bom z vsemi močmi zavzemal za uresničevanje ciljev samoupravne socialistične družbe in koristi narodov in narodnosti, delovnih ljudi in državljanov Socialistične federativne republike Jugoslavije.“

S to slovesno izjavo je tovariš Tito potem, ko ga je 29. julija dopoldne zvezna skupščina na seji vseh zborov že šestič izvolila za predsednika republike, pred vso domovino povedal, kako bo izpolnjeval dolžnosti, ki mu jih prinaša nadvse odgovorno mesto. Prisega in njen podpis nam znova predstavljata tovariša Tita kot „prvega državljan med državljanji“: vsem nam je svetel in trden zglede, kako je treba domovino ljubiti z dejanji in ne le z besedami. Če za kogarkoli v Jugoslaviji, potem velja najprej za tovariša predsednika republike častna ugotovitev: bil je — in ostaja na željo ljudstva — prvi vojak revolucije. Sam je povedal pretekli četrtek v zvezni skupščini:

„Ker sem že dolgo na tem odgovornem mestu (predsednika republike), sem želel to dolžnost odložiti. Toda med razpravo o ustavnih dopolnilih, pa tudi pozneje, kakor vam je znano, so z raznih strani prihajale zahteve, naj bom ponovno izvoljen za ta položaj. Zato sem se moral temu podrediti. Čeprav vem, da je to velika obveznost in veliko breme, nisem imel druge izbire, ker tako želi veličanska večina ljudstva...“

Ni jih malo med državljan SFRJ, pa tudi v naši ožji okolici smo vedno znova slišali iskrena mnenja prepričanih in šolanih ljudi, ki iz vsega srca želijo, da bi si tovariš Tito po tako napornem in dolgoletnem odgovornem delu tudi zaslužen odmahnil. Vsi bi ga še dolga leta radi videli zdravega, srečnega in zadovoljnega med nami, da bi skupaj z vsem ljudstvom užival sadove revolucije in zgodovinske preobrazbe, v katero nas je s KPJ na čelu popeljal. Toda zavest dolžnosti je bila pri tovarišu Titu spet močnejša od želja — in spet nam je vsem svetel zglede delavnosti in čvrste volje ter močnatosti. A če to vemo in smo srečni ter nadvse veseli, da nam vodi barko v razgibanem, skoraj vihamem mednarodnem morju krmar, kot ga naši narodi doslej v vsej svoji preteklosti še nikoli niso imeli, potem sklenimo ob šesti izvolitvi tovariša Tita za predsednika SFRJ Jugoslavije čvrsto naše roke, sposobnosti in vso našo odločnost, da bomo uresničili to, kar predsednik republike od nas pričakuje. Nedvoumno je tovariš Tito med drugim ob četrtkovi izvolitvi namreč tudi dejal:

„Pri tem računam s podporo ljudstva, ko bomo odločno ure-

jali sporne ali negativne pojave v procesu nadaljnjega razvoja naše družbe...“

Pomagajmo mu pri tem vsi kot en mož: domovina pričakuje to od nas, tovariš Tito računava na podporo najširših množic našega ljudstva! Zato bodi naša čestitka tovarišu Titu ob njegovi ponovni izvolitvi za predsednika republike zaobjeta v čvrsti obljubi: tovariš Tito — ljudstvo je s Teboj!

TONE GOŠNIK

Prvo letalo na prvem letališču

V soboto, 31. julija, so delavci gradbenega podjetja Slovenija ceste končali asfaltiranje pristajalne steze in priključkov na prvem jugoslovanskem športnem letališču z asfaltno prevleko. 700 metrov dolgo in 20 metrov široko stezo v Sečovljah pri Portorožu je projektiral Novomeščan Zdenko Hlavaty, denar za gradnjo pa je dal portoroški Casino. Stroški za zemeljska dela, gradbeni material in asfalt so znesli komaj 1.600.000 N-din, kar je po besedah projektanta Hlavatya „zanemljivo najcenejšo športno letališče te vrste na svetu!“

V soboto zjutraj je na še topli asfaltni prevleki pristalo tudi prvo letalo — novomeška „Citabria“ YU-CAP, ki jo je vodil pilot Jože Uhan. Vse to sodelovanje med portoroškim in novomeškim letališčem pa se bo nadaljevalo v zgodnji spomladi, ko se bo skupina novomeških letalcev, v času, ki pri nas ni najbolj primeren za letenje, urila v motornem in jadralnem letenju.

Z gradnjo portoroškega letališča so pohiteli, ker se bo nanjem točno čez mesec dni pričelo nenadno svetovno prvenstvo v padalstvu „VII. Jadranski pokal“, na katerem bo nastopila tudi naša državna prvakinja, novomeška padalka Darinka Krstić. M. MOŠKON

Požar sovraštva zaradi kokoši...

Miličniki, gasilci in novinarji: na Veliki Orehek zaradi divjega prepira dveh sprtih žensk! — Napačen telefonski klic: »Gori!«

„Na Velikem Orehku gori!“ so povedali gasilci, potem ko sta dva gasilca avtomobila z vključenima sirenama zdrvela po novomeškem Glavnem trgu. Enako sporočilo so nekaj minut prej dobili novomeški miličniki: s stopiške pošte je tako telefonirala Terezija Judež z Velikega Orehka 8, ki pa je odložila slušalko, ko so jo vprašali, kaj gori.

Kazalo je torej, da gre za večji požar. Miličniki, gasilci in novinarji pa smo bili strašansko presenečeni, ko smo že v Stopičah slišali od ljudi: „Nič ne vemo, pravijo, da nikjer ne gori...“

Na Velikem Orehku nič novega: pol vasi je bilo zbrano okrog dveh žensk, ki sta divje vreščali druga na drugo: Terezija Judež in Jožica Sega, sosedki, sta si imeli povedati veliko slabega. „S kurbo me že ne bo zmerjala!“ je bila odločna Jožica Sega, „tega ne dovoim!“

Sporočilo o požaru je prišlo v Novo mesto 2. avgusta ob 8.17 uri, so vestno zabeležili na postaji milice. V srcu dveh žensk je požar sovraštva vzplamtel že precej prej; ko smo bili na Orehku, sta samo še prihlivali ogenj, da je bolj gorelo. Gasilci, čeprav so bili poklicni in v dvema avtomobiloma, takih požarov ne znajo gasiti. Dva miličnika sta se s težavo pogovarjala z razjarjenima klepetuljama...

Komaj lahko izluščimo, kaj je gorelo. Pri Segatovih bodo imeli mlatiče, Segatova je zato zaklala kokoš. Pa je bil ogenj v stehi: „Kokoš je moja!“ je zakričala Judeževa. Kako dokazati, čigava je kokoš, ko pa so vse kure raztepane po vasi, po njivah, po travnikih?

Mirno je miličnik vprašal Jude-

žev: „Naj napišem predlog za sodišče, da vam je Segatova ukradla kokoš?“ — „Kje pa, mi se ne bomo tožarili!“... in sta ženski nadaljevali s prepričom.

Komandir novomeške milice Jože Ficko prosil:

„Ne zlorablajte pozivov na pomoč: imamo veliko resnega dela in premalo ljudi!“

Ne moremo pomagati drugače, kot da bomo dali Judeževi, ki nas je narobe obvestila, plačati stroške, čeprav zdaj ne prizna, da je po telefonu rekla, da na Orehku gori...“

Kaj, če bi v tem času, ko sta dva

gasilca avtomobila zaman hitela na Veliki Orehek, zares kje gorelo? Kaj, če bi bili miličniki potrebni drugje? ... Kolikokrat „Kaj?“ In najhuje od vsega, huje od škode na času, potrpljenju, denarju: doklej bo še med našimi sosedi v srcih ogenj sovraštva?

Ko smo se vračali v mesto, je iz bližnje hiše na Orehku možak nesel veliko šunko — brčkone za mlatiče. Dobrih deset metrov višje so bili ljudje še zbrani okrog dveh vročkrvnih prepirljivk...

J. SPLICHAL

JE TO SPLOH MOGOČE? Kot ta kmečka žena minuli teden pri Biču sklepa roke, tako se mi vsi zamislimo nad razbitinami, v katerih leži mrtev človek. Z a k a j tako nepremišljeno d r v e t i v s m r t, zakaj nakopati toliko gorja sebi in drugim? Kljub vsem svarilom si v teh dopustniških dneh nesreče sledijo s tako naglico, da časniki ne zabeležijo več vseh. (Foto: M. Legan)

VREME

Te dni pričakujemo spremenljivo oblačno vreme z vmesnimi nevihtami in plohami. Vročina bo ponehala.

Krivi napovedovalci

Koliko koruze bomo pridelali? — Slabi ocenjevalci ali špekulacije z ocenami zaradi cene? — Manjka strokovno proučevanje trga

Dnevni časopisi so v soboto objavili Tanjugovo (jugoslovanska poročevalska agencija) poročilo, da bomo letos imeli v Jugoslaviji rekordni pridelek koruze — okrog 8,5 milijonov ton, če bo vreme še naprej ugodno. Tako so napovedali strokovnjaki zvezne gospodarske zbornice. V ponedeljek so časopisi objavili poročilo iste agencije o tem, kako koruza slabo kaže. Znani strokovnjak prof. dr. Relja Savić je dejal, da imajo družbena posestva v Vojvodini skoraj večji hektarski pridelek pšenice kot bo koruze, ker je suša že naredila svoje.

Tiste dni smo v časopisih lahko še prebrali, da so zastopniki kmetijsko industrijskih kombinatov na sestanku poslovne skupnosti v Beogradu menili, da bodo zaradi obilnega pridelka svetovne cene koruze morda nižje od na e garantirane — 90 par za kilogram, in ugibali, kako bi vnovčili 350.000 ton svojega pridelka. Zanj bi radi dobili vsaj nekaj več kot le garantirano ceno. Cena koruze pa je takrat še vedno rastla in se

je na blagovni borzi v Novem Sadu že približala poldrugemu dinarju za kilogram.

Preprost bralec in kmetovalec se naj znajdeti ob takih napovedih, če se znata ali moreta! Morda bo kdo rekel, da so tako smešne, da se ni vredno meniti za njih. Pa niso! Kdor je v minulih letih budno spremljal razne krive (nekateri bi raje rekli površne) napovedi o pridelkih in cene na trgu, je lahko ugotovil, da je med njimi tesna povezava.

Lansko jesen so ocenjevalci sadnega pridelka trdili, da smo pridelali veliko jabolok. Odkupne cene so bile nižje kot prejšnje leto. Mnogi sadjarji so se želeli znebiti jabolok ob obiranju. Komaj je bil pridelek pospravljen v hladilnice, pa smo zvedeli, da je jabolok malo in cene so hitro rastle. So se ocenjevalci sadne letine tako zmotili? Pred javnostjo bi bili voljni priznati, da so se — v resnici pa se v svojih „računih“ niso, vsaj ne veliko.

Tudi napovedovalci pridelka koruze imajo gotovo nekaj za bregom. Zato tako različne ocene. Vemo, da se pri ocenah pred žetvijo ali obiranjem sadja lahko vsakdo zmoti za nekaj odstotkov. Ne bi se pa smel zmotiti za toliko, da bi iz velikih viškov nastali veliki primanjkljaji! Če je slab ocenjevalec, naj ne ocenjuje. Če se „zmoti“ namenoma, pa je špekulant, ki poskuša z neresničnimi trditvami vplivati, da bi tržne cene kar najbolj ustrezale njegovi želji po dobičku.

V gospodarsko razvitih državah imajo službe za proučevanje trga. Njihova naloga je, obvarovati gospodarstvo pred velikimi pretresi, ki jih povzro-

V Izraelu se mudi pomočnik ameriškega zunanjega ministra Joseph Sisco. V pogovorih z izraelskim voditeljem skuša najti kompromisno rešitev za mir na Bliznjem vzhodu, toda ta trenutek ni videti, da bodo njegova prizadevanja kaj kmalu zagotovila popustitev napetosti v tem delu sveta. Na sliki: (od leve proti desni) izraelski zunanji minister Abba Eban, Joseph Sisco, namestnik izraelskega predsednika vlade Yigal Allon in izraelski premier Golda Meir. (Telefoto: UPI)

ča skakanje in padanje cen. Zato morajo vestno ocenjevati količine proizvodov in potrebe prebivalstva. To jim služi za razne intervencije ob pravem času in za načrtovanje proizvodnje.

Pri nas se je že veliko govorilo o taki službi. Podoba pa je, da je ne znamo organizirati. Zato nikoli ne vemo, katerega blaga bo premalo, dokler ga ne zmanjka v trgovini. Ali uvažamo blago, kakršnega imamo veliko v skladiščih. Tako se dogaja že lep čas s koruzo. Tako se nam je zgodilo ob letošnji žetvi s pšenico, za katero ni dovolj skladišč, ne denarja, da bi jo odkupili. Tudi za pšenico so še tri dni pred pričetkom žetve trdili, da je bo zelo malo.

Morali bi se vrniti k vprašanju, koliko koruze bomo letos pridelali. A raje ne! Za strokovne ocene, ki bi živinorejcem lahko služile pri načrtovanju, je še prezgodaj, „perokovanje“ pa ne bi koristilo nikomur. Resen gospodar lahko ob tem času le ugiba.

JOŽE PETEK

tedenski zunanjepolitični pregled

Medtem ko posamezni, pa vse redkejši, protesti svetovne javnosti kdaj pa kdaj še spominjajo na neusmiljeno obračunavanje generala Nimeirija s svojimi nasprotniki, se je sudanski zaplet obrnil v čisto drugo smer, natančneje rečeno: dobil samosvoje obeleženje. Zelo jasno se namreč kaže posledice udara in protiidara in to predvsem na zunanjepolitičnem področju. Če je sedaj za Sudan in njegove notranje dogodke značilen predvsem dokončen obračun Nimeirija z levico (potem, ko je lani obračunal z desnico), iz katerega je izšel kot nesporen — vsaj v tem trenutku, gospodar svoje dežele, pa je na zunaj viden odločen razkol z deželami, ki se bolj ali manj vežejo na Moskvo in kajpak z Sovjetsko zvezo samo. V tem trenutku je mogoče mnogo jasneje ocenjevati, kaj se je v Sudanu pravzaprav zgodilo, pa čeprav vsi elementi za oceno še niso znani. Sovjetska zveza je s precej neprikritimi simpatijami gledala na pučiste, med katerimi so najvažnejši že mrtvi. Tako je šef sovjetskega diplomatskega predstavništva v Kartumu edini med osebjem tujega diplomatskega zbora obiskal voditelja zarotnikov med njegovo kratko, komaj 72-urno vladavino. Malce manj očitno, pa še vedno tako zelo, da to ni moglo ostati skrito, je ravnala tudi Bolgarija in Nimeiri ni pozabil ne enega, ne drugega. Preganjanje komunistov in voditeljev sindikalnega gibanja je moralo vzbuditi proteste v sovjetskem tisku — ta pa le verno odraža stališča vlade in partije. In ko se je to zgodilo, je Nimeiriju postalo jasno, da se bodo odnosi s Sovjetsko zvezo slej ko prej poslabšali. Tako se je tudi zgodilo in kako slabi so ti odnosi najbolj pričajo informacije o odpoklicih diplomatskih predstavnikov. Toda medtem se je zgodilo še nekaj drugega: Združena arabska republika je uradno sporočila, da brez pridržka podpira Nimeirija in njegov režim. To je kajpak vneslo v že tako napet položaj povsem nove razsežnosti. Znano je, kako zelo je Sovjetska zveza prisotna v Egiptu — politično, gospodarsko in vojaško. Nič manj ni treba poudarjati tudi vloge Sovjetske zveze v arabskem svetu nasploh, saj je Moskva rada (kajpak zato, da je utrjevala in varovala svoje širše strateške interese na tem področju) povečevala svojo vlogo starejšega brata in zaščitnika arabskih dežel, ki gradijo svojo inacico socializma. Res je, da se ni kaj prida vmešavala v konkretne probleme samosvoje poti nekaterih arabskih narodov v socializem, res pa je tudi, da je vselej izražala pripravljenost pomagati

na tej poti. Sedaj, ko sta Sudan in Sovjetska zveza v odkritem in ostrem sporu in ko se je Egipt postavil na stran Kartuma, se bo skoraj zanesljivo spreminilo nekaj tudi v odnosih med Moskvo in Kairo in prav tako med Sovjetsko zvezo in arabskim svetom nasploh. Če se bo, spremeni in koliko, je v tem trenutku lahko le predmet ugibanja... nedvomno pa država da se zgradba, ki so jo v imenu sovjetsko-arabskega prijateljstva zidali petnajst let, vsaj rahlo majo. Najbrž ni verjetno, da bi se kar koj zrušila, toda vprašanje je vsekakor, kako odprta bo nasproti bodočim viharjem, ki jih na tem tako občutljivem koncu sveta nikoli ne manjka. Medtem so se v Tripolisu sestali tudi voditelji petih arabskih držav na sestanku, ki je bil skoraj v celoti posvečen Jorda-

ZAPLET

niji. Egipt, Libija, oba Jemena in Sirija so med drugim razpravljali tudi o predlogu Libijca Gadafija, da bi intervenirali s skupnimi močmi v Jordaniji in vrghi z oblasti kralja Huseina. Malo je verjetno, da bi do take intervencije tudi v resnici prišlo, čeprav nasploh ni izključena — vendar samo v skrajno kaotičnih razmerah ob kakšnem morebitnem zelo krvavem spopadu med palestinskimi komandami in Huseinovo armado. Toda komandosi izgubljajo na moči, kajti poslednje čistke kraljeve vojske so resno zmanjšale njihovo število in bojne sposobnosti. O tem pričča tudi dejstvo, da je doslej že več skupin komandosov pribežalo v Izrael in se vdalo, kar se doslej menda še nikoli ni zgodilo, vsaj ne tako javno in v takem številu.

In za konec še informacija o izjavi ameriškega zunanjega ministra Williama Rogersa: povedal je, da bodo Združene države glasovale za sprejem Ljudske republike Kitajske v Združene narode, čeprav ne na škodo Formoze. To lahko jemljemo še za en dokaz izboljšanih ameriško-kitajskih odnosov v zadnjem času in mnogo realističnejšo politiko Washingtona do najštevilnejše nacije našega planeta.

KARTUM — Rolfa Steinerja, namestnika, ki je pomagal uriti vojsko v nekdanji Biafri, sodeloval pa je tudi pri mnogih drugih vojaških akcijah v Afriki (med drugim je uril tudi upornike na jugu Sudana), bodo postavili pred sodišče prihodnji teden. Rolf Steiner je Nemec, med drugo svetovno vojno je bil pripadnik Hitler Jugenda.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Osrednji dogodek v dneh minulega tedna, ki je pomenil vrh našega notranje-političnega dogajanja in mu zatorej posvetimo pozornost na prvem mestu, je bila kajpak **IZVOLITEV NAJVIŠJIH ORGANOV FEDERACIJE** na dvodnevem zasedanju zvezne skupščine (minuli četrtek in petek), ko so vsi skupščinski zbori odločili o tem — da tako rečemo — v katerih rokah bo zvezno krmilo v sedanjem prvem mandatnem obdobju po najnovejših ustavnih spremembah.

Zvezna skupščina je soglasno izvolila — tokrat že šestič — Josipa Broza Tita za predsednika republike in torej za vodjo **NOVEGA PREDSEDSTVA SFRJ** za novega predsednika zvezne skupščine je bil izvoljen Mijalko Todorović in sprejet je bil tudi predlog (ki ga je predsednik Tito že predlagal zvezni skupščini), naj se Džemal Bijedić, dosedanjemu predsedniku skupščine BiH, zaupa mandat za sestavo novega zveznega izvršnega sveta. Novi predsednik ZIS je že tudi predložil sestavo bodoče zvezne vlade (od Slovencev so v novem ZIS Janko Smole, Boris Šnuderl in dr. Anton Vratuša), ki jo je zvezna skupščina tudi potrdila. In še: na predlog predsednika Tita so bili izbrani člani 105-članskega sveta federacije (ki je poseben posvetovalni organ predsednika republike), med katerimi so iz Slovenije Viktor Avbelj, Aleš Bebler, Bogdan Breclj, Albert Jakopič, Edvard Kardelj, Franc Leskošek, Ivan Maček, Miha Marinko, Rado Pehaček, Lidija Šenjur, Vida Tomšič, Josip Vidmar in Boris Zihertl.

Skratka — izvolitev najvišjih organov federacije je sedaj zaključena, začenja se obdobje dejavnosti teh organov. S tem je — kot je v svojem govoru pred poslanci zvezne skupščine poudaril predsednik Tito — končano večmesečno intenzivno prilagajanje naše ustave sedanjim potrebam naše **SOCIALISTIČNE SAMOUPRAVNE DRUŽBE**, saj je bilo na današnji stopnji našega družbeno-političnega in gospodarskega razvoja nujno, da smo našo skupnost postavili na nove temelje.

Ob tem se je izkazalo — je še poudaril predsednik Tito — da tisti, ki so se tako ali

drugače upirali sedanjim spremembam naše ustave, niso imeli opore v širokih ljudskih množicah, med delavskim razredom pa sploh ne. Mirno lahko rečemo, da bi malokatera druga družba bila zmožna tako odkrito in kritično pretehtati dosedanje politične izkušnje in vrednosti svojih institucij, kot smo jih pri nas. To dokazuje, da smo močni, ne pa šibki. Danes to spoznavajo tudi mnogi, ki so govorili o krizi v Jugoslaviji, ker niso

Zvezno krmilo v novih rokah

razumeli, da gre v resnici za **ODPRAVLJANJE RAZNIH NASPROTIJ** in pomanjkljivosti, da iščemo poti za krepitev enotnosti naše skupnosti, za poglobitev in izpopolnitev naših socialističnih samoupravnih odnosov.

Nadalje je predsednik Tito dejal, da postaja v naših razmerah čedalje pomembnejši **BOJ PROTI TEHNOKRATIZMU**, ki nasprotuje — tehnokratizem namreč — nadaljnemu razvoju našega samoupravljanja, da postaja prav tako pomemben kot boj proti etatizmu, katerega prvo fazo smo izbojevali prav s sprejetimi ustavnimi spremembami. Naš dolgoročni cilj je zagotoviti čim večji vpliv delovnim ljudem v dogajanja našega samoupravnega sistema, naše neposredne naloge pa so v krepitvi gospodarstva, v boju proti inflaciji in — neposredno — v odpravljanju žarišč sedanje pereče nelikvidnosti, v doslednem izvajanju učinkovitih stabilizacijskih ukrepov.

Enako je te naše sedanje naloge poudaril v svojem nastopnem govoru tudi novi predsednik ZIS Džemal Bijedić, ko je dejal, da se

bo tudi nova zvezna vlada zavzemala za nadaljnje uresničevanje stabilizacijske politike, ki jo je v izredno zapletenih in težavnih razmerah našega gospodarstva začrtal in začel izvajati že prejšnji ZIS. Naš **GOSPODARSKOPOLITIČNI POLOŽAJ** je zelo težaven, je dejal Džemal Bijedić, otežkočajo ga nestabilnost, inflacija, nelikvidnost, naraščanje življenjskih stroškov — vendar ta položaj ni takšen, da si ne bi mogli pomagati iz njega. Novi predsednik ZIS je napovedal nadaljevanje ukrepov proti čezmerni porabi in naraščajočemu uvozu (ki povzroča pereči zunanjetrgovinski primanjkljaj), med drugim pa je tudi napovedal „strogo nadzorstvo nad dohodki, ki ne izvirajo iz delovnega razmerja“ rekoč, da je tu po njegovem vir čedalje večjih socialnih razlik in špekulativnega bogatenja, ki ne temelji na rezultatih resničnega dela.

Zvezni izvršni svet je prejšnji teden (še v stari sestavi) sprejel, kot je znano, nekatere **OMEJITVENE UKREPE**, s katerimi naj bi zmanjšali našo investicijsko potrebo ter omejili splošno porabo, hkrati pa naj bi ti ukrepi izboljšali našo plačilno bilanco in zaustavili naraščajočo inflacijo. Med najpomembnejšimi v vrsti teh ukrepov so zakoni o obveznih pogojih pri novih investicijah, spremembe na področju uvoza in izvoza, zlasti pa nova določila o omejitvi potrošniških posojil. Te ukrepe je zbor narodov zvezne skupščine prejšnji teden potrdil — hkrati ko je sprejel tudi določene zakonske spremembe o višjih tarifah zveznega prometnega davka za določene artikle, predvsem za luksuzno blago (cigarete, uvožene pijače itd.). Ta podražitev bo po oceni ZIS prinesla na leto milijardo in 75 milijonov dinarjev, ki bodo šli v kompenzacijski kmetijski sklad (iz katerega se bodo izravnale razlike med višjimi odkupnimi cenami za nekatere kmetijske pridelke, ko se kruh, moka, sladkor in jedilno olje sočasno niso podražili), pa jo potemtakem lahko samo pozitivno ocenimo.

Novi ZIS se bo moral že takoj spoprijeti z nalogo, ki jo je preden postavil gospodarski zbor zvezne skupščine: poslanci tega zbora so namreč opozorili ZIS, da **NELIKVIDNOST** tako resno ogroža gospodarsko organizacijo, da utegnejo le-te imeti težave z izplačili OD že v avgustu. Zato bo moral novi ZIS po mnenju poslancev takoj proučiti probleme v zvezi z izplačili OD — še posebno pri tistih delovnih organizacijah, ki postujejo, dobro in pravilno, vendar so zale v neugoden položaj zaradi skupne nelikvidnosti, ki je po tej oceni najhujša in najbolj akutna bolezen našega gospodarstva.

Kljub dopustniškem času je prejšnji teden v dvorani gasilskega doma v Sevnici (na sliki) in v Krmelju dalo kri 480 ljudi iz sevniske občine. Rekorderja v darovanju krvi sta Martin Klemenčič in Jože Kelnarič, ki sta tokrat naredila to humano dejanje že 41. (Foto: Legan)

Na tisoče kopalcev se zadovolji s skromnim prostorčkom na soncu pa tudi v bazenih ne smejo biti preveč zahtevni, kadar je v vodi glava pri glavi. Najbrž ste uganili, da je posnetek iz Čateških Toplic. (Foto: J. Teppey)

Od tega tedna so v obtoku bankovci po 500 din (50.000 S-din). Bankovec je olivno zelene barve, v glavi pa ima portret Nikole Tesle. Odslej bodo morale imeti blagajne in razni inkasanti pri sebi več drobnega denarja, da bodo lahko poračunali s petstotaki. (Foto: M. Vesel)

Vredno je zapisati...

Zvezna vlada je prejšnji teden sprejela vrsto ukrepov, ki naj zavro inflacijo in preveliko porabo. Pravi, da bodo ti ukrepi bolj kot doslej pomagali pri ureditvi stabilizacijskih nadržov in da gospodarstvo zaradi tega ne bo nazadovalo. Za take temeljite odločitve je bil skrajni čas, saj je inflacija začela grdo podirati naše načrte in razjedati stabilizacijski program. Po udariti je zlasti treba, da bo še posebej skrbno treba nadzorovati čezmerno porabo, še posebej investicije. Tudi na Dolenjskem bomo morali z dejanji dokazati, kako podpiramo ukrepe, ki smo si jih vsi tako želeli: verjetno

je, da bomo morali nekatere nameravane investicijske načrte preložiti ali pa se jim celo odpovedati. Prav tako bo potrebno veliko discipline tudi pri uvozu. Naše kupovanje vsehprek — samo da je tuje, je nanvrec jugoslovansko zunanjetrgovinsko izgubo še močno povečalo; uvoz je tudi letos močno presegel izvoz. Lahko zapišemo, da na Dolenjskem v tem pogledu nismo bili med najslabšimi, saj je zlasti novomeška občina znana po tem, da industrijska podjetja izredno veliko izvažajo in da so celo med vodilnimi izvozniki v Sloveniji v posameznih panogah. To pa kaže, da smo na Dolenjskem, poučeni od prejšnjih slabih izkušenj, resno vzeli stabilizacijske načrte in da jih na marsikaterih področjih tudi že uresničujemo. Novi ukrepi izvršnega sveta bodo torej lahko še pripomogli k ustavitvi gospodarskega razpada.

OB POLLETNIH ŠTEVILKAH

Izvoz krepko v sedlu

Industrija motornih vozil: skoraj za 11 milijonov dolarjev — Krka 3,4 in Novoles 1,4 milijona

Kot s čarobno palico, se zdi, narašča izvoz industrijskih podjetij novomeške občine. Zadnja leta se je skoraj vsako leto podvojil, izvoz na prebivalca je že dosegel zahodnoevropska po-prečja, podjetja pa so tudi letos zmogla dovolj moči in znanja, da so v šestih mesecih povečala izvoz za 44 odstotkov.

Medtem ko so do polletja lani izvozila za dobrih 11 milijonov dolarjev, je letošnji izvoz do začetka julija vreden že 16,4 milijona dolarjev. Letošnji načrt izvoza je bil 23 milijonov dolarjev; če bodo izvozniki še naprej delali v sedanjem tempu, bodo številke krepko presegle.

Sejmišča

BREŽICE:

Na sobotni sejem so pripeljali 486 mlajših in 23 starejših prašičev. Za mlajše so zahtevali po 9 do 10 dinarjev za kg žive teže, prodali pa so jih 293. Nad tri mesece starosti so prodali 15 prašičev po 8 din za kg žive teže.

NOVO MESTO:

Na ponedeljkov sejem so prignali 568 prašičev, prodali pa so jih 322. Za mlajše so zahtevali od 140 do 200 dinarjev, za starejše pa od 210 do 350 dinarjev. Za govejo živino so veljale naslednje cene: za vole od 5,5 do 6,50, za junce in telce pa od 7,40 do 8,50 din za kg žive teže. Promet je bil srednje živahen, cene pa v glavnem nespremenjene.

Razveseljivo je tudi, da je kar za 14,4 milijona dolarjev izdelkov prodanih na konvertibilnem trgu. IMV s skoraj 11 milijoni dolarjev je najmočnejši izvoznik v občini, Krka (3,4 milijona dolarjev), Novoles (1,4 milijona dolarjev), Novoteks (pol milijona dolarjev) in Labod (četrt milijona dolarjev) pa so po moči izvoza na naslednjih mestih. Industrija motornih vozil bo s svojim izvozom med najmočnejšimi v Sloveniji, Krka in Novole pa bosta v svojih panogah prav tako pri vrhu.

Čeprav je razumljivo, da se bo izvoz počasi umiril in da ne bo več napredoval s tako naglico, pa je zares spodbudno, da se industrijska podjetja novomeške občine tako krepko uveljavljajo tudi na tujih trgih in dokazujejo, da znajo delati hitro, kakovostno in tudi ceneno, ker je prav od teh lastnosti odvisen prodor na tuji trg.

21. MEDNARODNI GORENJSKI SEJEM

Gorenjski sejem je pomembna mednarodna gospodarska prireditel, na kateri se srečujejo razstavljalci in obiskovalci iz Jugoslavije in dežel srednje Evrope. Na letošnji prireditvi, ki bo odprta od 6. do 17. avgusta v Kranju, sodeluje 407 razstavljalcev, od teh 115 tujih iz Avstrije, Italije, Nemčije, Francije, Švice, Danske, Švedske, Norveške, ZDA in Japonske. Gostje bodo prikazali in prodajali stroje, orodje in opremo za industrijo, gostinstvo in obrt, dom in gospodinjstvo, pohištvo, poljedelke ter drugo stanovanjsko opremo.

»DIVJE« NAKUPOVANJE TRAKTORJEV

Zelena luč pa še ni vse!

Lani še 2.551 kmečkih traktorjev: zamujene priložnosti, da bi ves nakup načrtnije usmerjali — Tako ljudje tudi nasedajo spretnim trgovcem

To, kar se je zadnje leto dogajalo z nakupovanjem kmetijskih strojev, zlasti traktorjev, je presešlo vsa pričakovanja. V poslovnem jeziku bi pojav lahko imenovali pravi mali „boom“.

Po podatkih, ki jih je zbral kmetijski inštitut Slovenije, so slovenski kmetje lani, v enem samem letu, kupili kar 2.551 traktorjev, kar je tretjina vseh, ki jih imajo na voljo! Če k nakupovanju traktorjev prištejemo še druge stroje, ocenjujejo, da so naši kmetovalci samo lani dali za svoje železne pomočnike blizu 20 milijard starih dinarjev. Če se bo to nadaljevalo, kar je verjetno, bo Slovenija po kmetijski opremljenosti dohitela Avstrijo iz leta 1967 že precej prej kot v dolgoročnem načrtu razvoja kmetijstva predvidenem 1980. letu.

Nenaden „izbruh“ je pravzaprav samo razumljiva posledica tega, da je bila modernizacija kmetijstva zaradi znanega odnosa v preteklosti zadržana in da je nakupovanje preprečevala splošna negotovost zasebnega kmetijstva. Da je zdaj drugače, najbolje dokazujejo številke same.

Ob podatkih o nakupu kmetijskih strojev pa pravzaprav želimo opozoriti na nekatere zmote. Kljub opominom in odsvetovanju strokovnjakov so naši kmetje, med njimi tudi mnogi na Dolenjskem, že nare-

dili nekatere napake pri izbiri traktorjev, ki jih bodo drago stale. Dober kmečki traktor je klasičen dvoosni traktor z dizelovim motorjem, s tritočkovnim priključnim sistemom, z dvostopenjsko sklopko, z možnostjo razmikanja koles, z ločnim odgonom za kosilnico in kar je še posebno važno: z dovolj veliko močjo, ki zmore hkrati obračati dve brazdi tudi v težji zemlji.

Kljub temu, da nekateri dobri traktorji ustrezajo zahtevam, uvoza pri nas ne usmerjajo k njim, dopuščajo, da ljudje sami kupujejo in nasedajo spretnim trgovcem (predvsem italijanskim), posledica pa je pretirana pisanost tipov, pomankanje rezervnih delov in servisov ter veliko število za kmetije malo uporabnih pregibnih in enoosnih traktorjev.

M. LEGAN

12. AVGUSTA ZAČETEK OBIRANJA

Tri dinarje za škafo

Za 12. avgusta določen začetek obiranja — Kombināt bo letos spet organiziral prevoz

Tolikokrat hvaljeno in blagrovano, pa tudi prekleto „zeleno zlato“ na 83 ha površin, kolikor jih ima sevnški Kmetijski kombināt „Zasavje“, letos dobro kaže. Ker se je na lažjih tleh pojavila suša, preganjajo to nadlogo z namakalnimi napravami.

In kako bo z obiranjem, to v teh dneh zanima marsikoga, ki bi si rad s tem sezonskim delom zaslužil denar. Direktor kombinata inž. Albin Ješelnik pove takole:

„Obirati bomo začeli v četrtek, 12. avgusta. Prevoz za obrabce bomo organizirali iz Mirenke doline, Studenca, Velikega Trna in Hrastnika, s kombijem pa še iz Za-

bukovja. Razen tega bomo imeli na voljo prenočišča v vseh treh obratih: Sentjanžu, Loki in Kompolju. Glede plačevanja velja dogovor, da bomo obrabcem plačevali po tri dinarje od škafo obranega hmelja, trije škafo pa bodo zadostovali za plačilo hrane, ki jo bomo nudili na deloviščih.“

M. L.

Kmetijski nasveti

Dosuševanje sena pod streho

Dosuševanje sena s prevetrovanjem je eden od sodobnejših načinov priprave krme za zimo, ki se je uveljavil v alpskih deželah, kjer je veliko padavin in kjer je sušenje na tleh še posebno potratno. Ker tudi naša dežela spada v to območje, je vse več prevetrovalnih naprav tudi pri nas.

Zanimive so prve izkušnje, ki jih imajo naši kmetje. Tako-rekoč vsi po vrsti, pa vprašajte Dolenjca ali Štajerca, hvalijo pridobitev, ki primore, da so manj odvisni od vremena in ki daje mnogo bolj bogato krmo. Vsi tudi trdijo, da je treba dosledno spoštovati navodila, da je treba z dosuševalno napravo zelo vestno ravnati in da se mora kmetija hkrati z močnim ventilatorjem oskrbeti še z nekaterimi dodatnimi stroji, ki olajšajo delo.

Dosuševati pomeni: napol suho kraljo umetno, s pomočjo močnih ventilatorjev, dokončno osušiti in ji odvzeti toliko vlage, da se ne kvari. Ventilator na poseben način vgradijo v zid ali leseno steno prostora, kjer bomo dosuševali. Kako je

treba to narediti, pa moramo vprašati za svet strokovnjaka. Napake nas lahko zelo veliko stanejo. Zračniki morajo biti pravilno razvrščeni, upoštevati pa je treba tudi poseben postopek pri nakladanju klaje. Plasti krme ne smejo biti predebele, sicer bomo kasneje imeli v njej plesniva gnezda.

Kositi je treba mlado krmo, ki ima največ hranilnih vrednosti, zlasti pa beljakovin. Prevetrovanje šele omogoča, da namesto dveh v enem letu pospravimo tri košnje. Bistveno zmanjša čas sušenja na tleh in pomaga, da kosimo prej kot sicer in da trave ni treba dva ali še več dni valjati na tleh, saj isti dan kosimo in pospravljamo.

Domače izkušnje nas učijo tudi, da je spravilo napol suhe krme težaven posel, če nimamo primernih pripomočkov. Zlasti potreben je grabež za seno, ob tem pa seveda tudi kosilnica, obračalnik, zgrabljalik in pobiralnik krme. Običajni puhalnik, ki je namenjen spravilu suhega sena, se pri dosuševanju sena ne obnese dovolj.

INŽ. M. L.

Čari prvinske neposrednosti

Trebnje: sedež slovenskih likovnih samorastnikov dokazuje v našem kulturnem življenju premišljeno in odlično izpeljano akcijo, ki s svojo specifičnostjo že hrani ves slovenski kulturni prostor, ki je in mora biti enoten

Iz leta v leto se širi dejavnost Tabora slovenskih likovnih samorastnikov v Trebnjem. Kako ocenjujete njegov namen, kako gledate na prizadevanost ljudi, ki v Trebnjem in krog njega že ustvarjajo enega izmed izvenljubljskih kulturnih centrov?

„Slovenski samorastniki“ so — ne glede na to, da jih pod tem skupnim imenom upoštevamo šele v zadnjem času — fenomen, katerega korenine so stare, lahko bi rekli večnostne. Dandanes, ko ga ni pojava, ki ga ne bi skušali — in spričo sodobnega načina življenja morali — organizacijsko zajeji, je postajala razkropljenost, nepreglednost in nepovezanost naših „naivnih“ umetnikov resna pomanjkljivost slovenskega kulturnega življenja. Ustvarjalnost samorastnikov, njihov spontani prodor v zavest slovenskega občinstva — tudi tistega, ki se ne šteje za „likovno“ v ožjem pomenu besede — in dovolj zbegani odziv kritike, ki se pri ocenjevanju posameznih pojavov ni mogla opreti na dovolj širše gradivo, vse to je nujno terjalo, da je treba najti organizacijsko shemo, ki bo zajela naše likovno samorastništvo, ne da bi mu odvzela specifičnost in s tem spodnesla tla.

Mislím, da je bilo več kot srečno naključje (pri čemer bi hotel besedi „naključje“ odvzeti vsak prizvok slučajnosti), da se je dokončna zamisel takšne sheme rodila ravno v Trebnjem, se pravi zunaj prestolniškega „centra“ z njegovim izrazito mestnim obeležjem, na starih kulturnih tleh, kjer se stekata novi, sodobni, in tradicionalni način življenja, kjer smo, skratka, sredi utripa modernega sveta, pa nikakor ne odrezani od tradicije, ki je pri nas — in pri večini samorastnikov — intimno povezana s kmečkim življenjskim občutjem.

Danes, ko gledam nazaj na začetke trebanjskega tabora in ko lahko rečem, da poznam ljudi, ki so se tega dela lotili, mi je jasno, kako in zakaj so uspeli — in morali uspeti — tako hitro in tako sijajno. Ne samo, da so začutili resnično potrebo trenutka in jo znali odlično vskladiti z možnostmi svojega okolja, delali so tudi s toliko premisleka, takta, predvidevnosti in tako složno, da bi trebanjski krog lahko obveljal kot idealen model za

to, kako izpeljavati kulturne akcije. Le da seveda terja ta model ljudi, ki so globoko prepričani o potrebnosti svojega dela in imajo iskreno in predano radi umetnost; takšnih ljudi pa, pošteno priznajmo, ni veliko, tudi ne med umetnostnimi organizatorji.

Razen resnične prizadetosti in vne-me pri delu odlikuje trebanjski krog še nekaj: namreč tenak občutek za to,

Pojutrišnjem zvečer bodo v obeh avlah osnovne šole v Trebnjem odprli »Salon likovnih samorastnikov Jugoslavije, za katerega je umetniški svet Tabora slovenskih likovnih samorastnikov izmed 264 poslanih slik in skulptur izbral 75 del 43 naivnih slikarjev in kiparjev. Pred otvoritvijo razstave smo zaprosili prof. Zorana Kržišnika, ravnatelja Moderne galerije v Ljubljani, za odgovor na nekaj vprašanj v zvezi z nastajanjem novega kulturnega središča v Trebnjem. Avtor odgovorov je tudi predsednik umetniškega sveta trebanjskega Tabora slovenskih likovnih samorastnikov.

Ja bodi organizator animator in mentor, ne pa hkrati umetnostni kritik. Sodelovanje trebanjskega tabora z umetnostnimi strokovnjaki je zgledno in dejstvo, da so Trebnje postale v tako kratkem času kot sedež slovenskih samorastnikov po je m v našem kulturnem življenju, živo pričča, kako premišljena in dobro izpeljana kulturna akcija zunaj upravnega središča Slovenije lahko prav s svojo specifičnostjo hrani ves slovenski kulturni prostor, ki je in mora biti enoten. Gotovo si ne moremo želeli nič drugega, kot da bi tabor v Trebnjem še naprej tako lepo uspeval kot doslej.

Vrsta naivnih slikarjev in kiparjev se je zadnja leta že srečala v Trebnjem. Odmevi so različni, ocene včasih razhajajo; kaj sodite o pojavu in deležu naivne umetnosti v tem našem razburkanem času?

Prav gotovo je pomembno, da je prišlo do srečanj slovenskih likovnih samorastnikov v Trebnjem — do srečanja njihovih del in tudi do medsebojnega seznanjanja umetnikov. „Skupna streha“, ki jo pomeni Tabor, daje samoraslim umetnikom nedvomno več samozavesti in jim je opora pri delu. Tukaj se srečujejo, delajo vsak zase, pač pa izmenjavajo misli in izkušnje. Ljudje se spoznavajo, se pomenijo, se gotovo skušajo tudi drug od drugega kaj naučiti, vendar je to izmenjava „inter pares“, iz katere se — vsaj prepričan sem o tem — ne bo rodila nekakšna skupna „šola“, še manj manira. To bi bilo tudi škoda, zakaj samoraslega umetnika velja podpreti, ne pa ga iztrgati iz specifičnega miljeja in okoliščin, ki v večini primerov neposredno hranijo njegovo delo. Gotovo pa je za samorastnike dragocen občutek, da imajo zdaj nekakšen skupen

„dom“, prostor, kjer lahko prikažejo in preverijo svoje dosežke. Posebno, ker se obeta v Trebnjem tudi stalna zbirka, samorastniški hram.

Kaj sodim o deležu in pomenu „naivne“ umetnosti v našem času? V svetu, ki je tako zapleten kot današnji, ki napada zavestnega ustvarjalca s takšno kopico problemov, ni čudno, če se je umetnost zintelektualizirala do mere in stopnje, ko terja njeno uživanje napor in skoraj že poznavalsko oko. Naše obilno razstavno življenje skrbi za to, da si takšno poznavalsko oko lahko pridobi vsakdo, ki se iskreno zanima za umetnost. A nedvomno se tudi poznavalec z veseljem preda čaru prvinske neposrednosti, ki jo izžarevajo najboljša dela samorastnikov. Prvobitno, iz samih korenin človeškega bitja privrelo ustvarjanje neučenihi umetnikov je dopolnitev, posvežitev, obogatitev življenja stehnižiranega, „izruvanega“ človeka, za katero jim je naš čustveno izstradani svet zmerom bolj hvaležen.

Je morda krivično mnenje nekaterih kritikov, da je „naiva na stranskem, nepomembnem tiru“ tudi v slovenskem likovnem ustvarjanju? Zakaj menijo o tem množice obiskovalcev razstav naših samorastnikov precej drugače?

Posploševanja so nevarna in zelo nerad bi pristal na kakršnokoli ostro ločevanje med kriteriji kritikov in občinstva. Občinstvo ima nedvomno pravico obiskovati tiste razstave, ki jih želi obiskati, in ob njih uživati — tudi tedaj, kadar kritiki mislijo, da razstava tega ne zasluži. Občinstvo ima namreč pravico motiti se — prav kakor kritiki. Kar se slovenskih samorastnikov — v tej zvezi bi rajši rekel „neučenihi“ umetnikov — tiče, so ne samo po rokopolisu, temveč tudi po talentu, moči, izvirnosti, močno različni. Ni nujno, da je ravno umetniška kvaliteta tisto, kar priteguje občinstvo k posameznim izmed njih in — kot rečeno — tega od občinstva tudi ni mogoče zahtevati. Kritiki pa morajo gledati na vsakega posameznega umetnika in tudi na pojav „naive“ kot celote kritično, to je navsezadnje njihov poklic. Tudi če je njihova ocena ostra, pa strokovna in dobronamerna, gibanja nikakor ne ovira, temveč mu je kvečjemu v korist in spodbudo. Sicer pa sem prepričan, da se pri delih resnično močnih in izvernih samorastnikov kritiki in občinstvo srečajo in se bodo zmerom bolj, več ko bo zbranega v Trebnjem kvalitetnega gradiva in bolj ko si bo zato občinstvo lahko izostrilo oko, kritiki pa utrdili in izbrusili kriterije.

Sicer pa obstajata praktično, kar človek živi in ustvarja, dva tipa umetnosti: imenujmo je „učena“ in „ljudska“ ali „visoka“ in „samorastniška“ ali kakorkoli že, gre za to, da se ena „specializira“ v tem smislu, da neprestano in kontinuirano gradi na dognanjih prednikov, druga pa vre zmerom spet „spontano“ na dan. Človek se nikoli ni hotel ne mogel odreči ne eni ne drugi; obe sta bistveno človeški. In „visoka“ umetnost, ki je dala nekaj vrhunskih del na vseh področjih umetnosti, dobiva zmeraj spet spodbude, injekcije, nov dotok krvi v žile, od prvinske, „ljudske“. Želite primer iz neposredne likovne preteklosti? Ve-

Anton Plemelej: RISBA (flomaster, 1970)

liki „naive“ Carinik Rousseau je izredno močno vplival na sodobno slikarstvo; toda dal je neprimerno več pobud akademskim slikarjem kot samorastniškim, ki ga pogosto sploh ne poznajo. Toliko o „stranskem tiru“ naive kot fenomena. Prav gotovo pa so na stranskem tiru vse nekalitetne stvari, tudi tiste, ki jih ustvarjajo samorastniki.

Trebnje se tega živo zaveda in je prav zato vpeljalo ostre umetniške kriterije in dokaj strog postopek — ne, ker bi hotelo otežaviti umetnikom sodelovanje, pač pa, da bi obdržalo „naivo“ čisto in žlahtno. Samo na takšni podlagi je mogoče graditi stalno, reprezentativno zbirko, samorastniški hram.

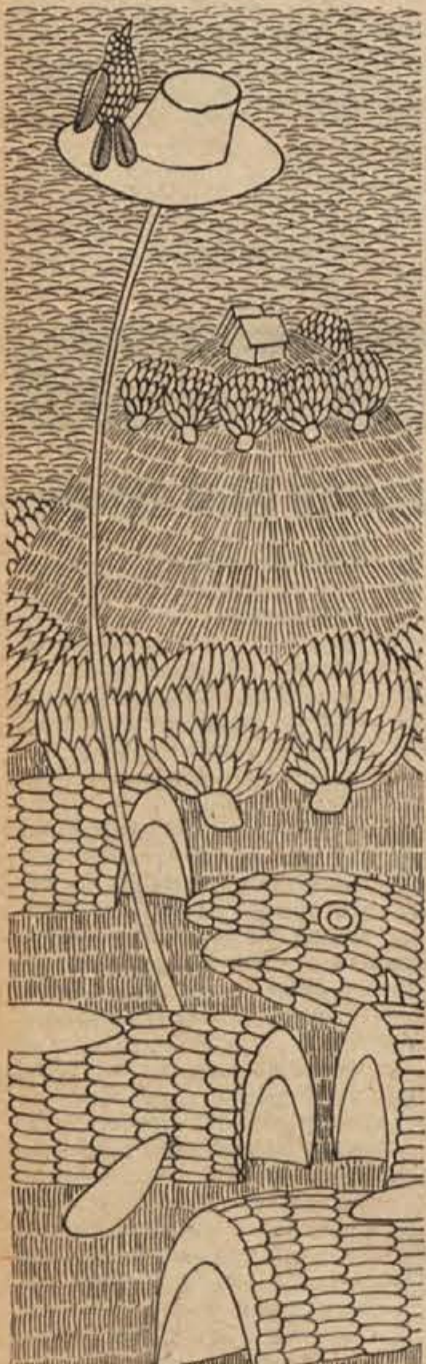
Vrsto let že spremljate tudi dela in življenje mnogih slovenskih naivnih slikarjev in kiparjev. Ali lahko spravite njihov razvoj, uspehe, poraze in načrte na kak skupni imenovalec? V čem vidite bodočnost te vrste likovnega ustvarjanja?

Skupni imenovalec? Značilnost slovenskih samorastnikov je prav to, da jih nikoli ne bi želeli videti na skupnem imenovalcu! Kot je na skromnem koščku slovenske zemlje

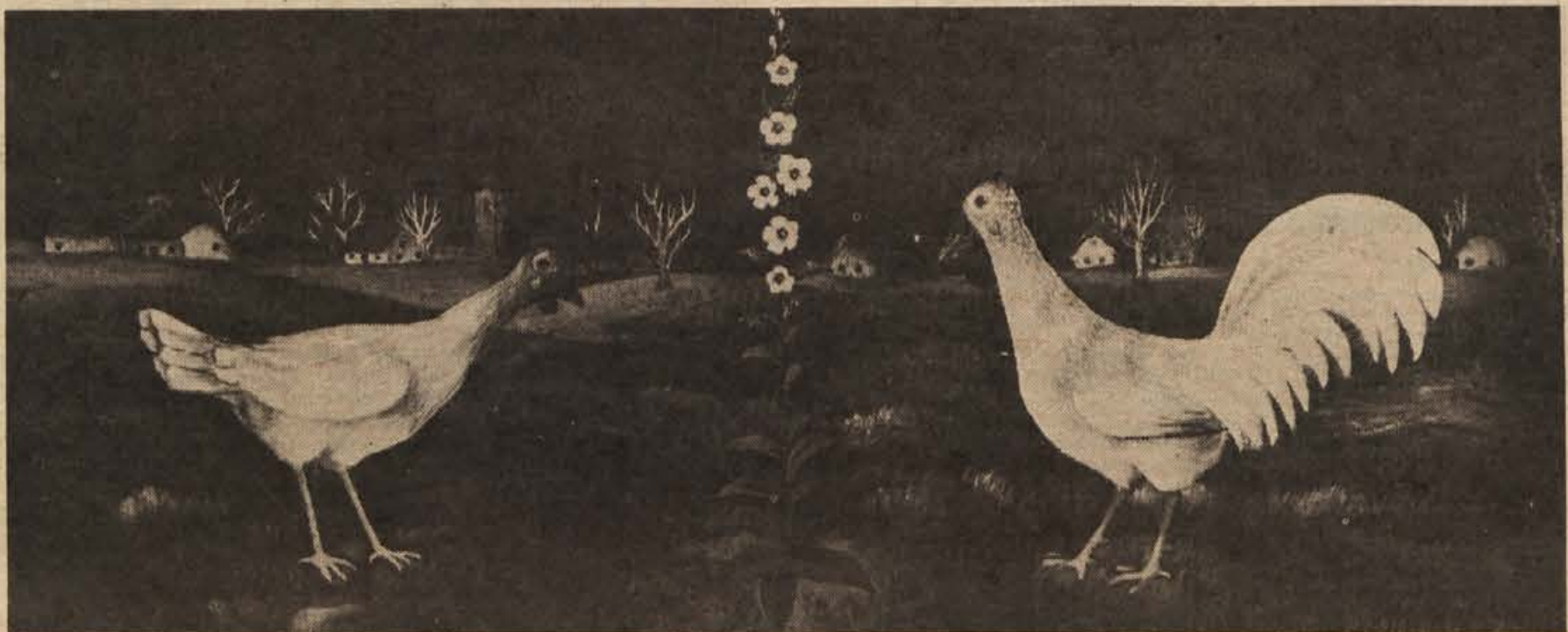
različno podnebje, formacija tal, značaj prebivalcev, tako različna in vsajka je nujno tudi govornica tistih umetnikov, ki iz teh tal najneposredneje rastejo. Njihov skupni imenovalec naj bi bil samo ta, da obdrže neposredno, čisto izpovedno kvaliteto samorastnikov. Če bodo to obdržali in ne bodo dali, da bi jih premaknil katerikoli modni val ali izenačevalni vpliv, niti da bi jih vse izdatnejše obvladovanje tehnike zvalilo na poti, ki jim niso vrojene, bodo obdržali tudi današnjo visoko raven in se še razvili ir trebanjska srečanja bodo umetniško plodno doživeti.

Seveda pa doživljajo tudi samorastniki — kot vsak umetnik — vzpone in padce in kulminacije v notranji strukturi, to je razumljivo. Sploh se mi zdi, da smo — brž ko pojem „samorastništva“ očistimo vsega, kar spominja zgolj na „slikanje za zabavo“, „iz veselja“, na nekakšen umetniški nedeljski lov — zelo blizu temu, da termine kot „naiva“ ali „samorastniki“ sploh pozabimo in govorimo samo še o dobrih in slabih umetnikih. Predalčkanje je namreč v umetnosti koristno pomagalo, pa slab ocenjevalec in vodnik.

Spraševal in stran uredil: TONE GOŠNIK

Viktor Magyar: POZDRAV DOLENJSKI (tuš, 1971)

Polde Mihelič: ŠENTJERNEJSKA STRAŽA (olje, les, 1970)

NAJVEČJI HOTEL V JUGOSLAVIJI!

„Bil sem v Poreču!“ — če boste znancem tako odgovorili na vprašanje, kje ste preživel letni dopust, bo zrasel vaš ugled. Poreč je namreč v zadnjih 5 letih s svojimi 35.000 hotelskimi ležišči v Plavi in Zeleni laguni, prepasani z novimi asfaltnimi cestami, v zelenih borovih gajih, postal pravi turistični Eldorado. V teh 5 letih, ko se je tako hitro razrašal, pa je bil Poreč v zimskem času hkrati vsako leto eno največjih turističnih gradbišč v Jugoslaviji.

Tu so se merile sile in moči najboljših gradbenih podjetij, dobršen del vseh gradenj v Poreču pa je vsako leto opravilo SGP PIONIR Novo mesto. Že ta skopi podatek sam po sebi dovolj zgovorno dokazuje velik ugled, ki ga tudi ob Jadranski obali uživa SGP PIONIR Novo mesto, eno izmed največjih gradbenih podjetij v Sloveniji.

cijo. Mnogi hoteli so letos zaradi takih težav ostali nedograjeni, ker so gradbena podjetja prekinila dela ali podaljšala rok, tako da bodo zgrajeni šele po sezoni, čeprav o hotelska podjetja že za to sezono razprodala ležišča!

PIONIRJEVCI so zmogli svojo nalogo, ker se zavedajo, da je izpolnjevanje pogodbenih obveznosti najvažnejše in da jim bodo investitorji tudi v bodoče zaupali gradnjo tako zahtevnih objektov. Bogate izkušnje, ki jih je PIONIR pridobil pri gradnjah teh objektov, bodo lahko uspešno uporabljali tudi na matičnih sektorjih, saj so te gradnje znova dokazale, da je hitra gradnja hkrati tudi cenena gradnja, čeprav se povečajo stroški z nadurnim in nočnim delom, vendarle pa prinašajo podjetju primeren finančni uspeh.

Nizu velikih uspehov, ki so jih PIONIRJEVI gradbinci pridobili z gradnjo turističnih objektov, so zdaj dodali še enega: v rekordnem času so zgradili hotel Albatros v Poreču, ki je največji v Jugoslaviji.

Letos je SGP PIONIR iz Novoga mesta k mnogim delovnim zmagam ob Jadranu dodalo novo in največjo: v rekordnem roku — sedem mesecev! — je v Poreču zgradilo največji hotel ob jadranski obali in največjega v Jugoslaviji: hotel ALBATROS s 1.574 ležišči.

Svojevrsna simbolika je v tem, da je PIONIR proslavil 5-letnico svoje prve gradnje ob morju z dograditvijo tega največjega hotela. In še zanimiva slučajnost: PIONIR je začel s svojo prvo gradnjo ob morju pred 5 leti prav tu, v Poreču.

Povedali smo že, da je bil Poreč v zadnjih petih letih v zimskem in izvensezonskem času vsako leto eno samo veliko gradbišče. Tukaj se je lahko uveljavilo samo tisto gradbeno podjetje, ki je bilo sposobno graditi hitro, poceni in kvalitetno.

PRVI POGOJ: KRATEK ROK ZA DOGRADITEV

Tu so 1967. leta prevzeli gradnjo velikega hotelskega sklopa v Zeleni laguni. Prva skupina delavcev je prišla na skalnati hrib, porasel z redkim borovjem, porasel z redkim borovjem, porasel z redkim borovjem. Rok za dograditev novih hotelskih stavb, ki so pomenile začetek razcveta „Plave lagune“, je bilo treba dograditi do 1. junija naslednjega leta ali v šestih mesecih.

Kot se je pozneje izkazalo, ni ob podpisu te prve pogodbe in ob začetku te prve PIONIRJEVE gradnje nihče v Poreču, pa tudi sam investitor ne, verjel v to, da je mogoče tako velik objekt dograditi v tako kratkem času in da bo že v naslednji sezoni napolnjen s turisti. Toda PIONIRJEVCI so točno v dogovorjenem roku — še celo 15 dni pred njim! — predali gotove objekte investitorju. Vsa druga podjetja, ki so prevzela gradnjo nekaterih stavb v tem hotelskem sklopu, so dogovorjene roke zamudila. PIONIR si je takrat pridobil vstopnico za gradnjo ob morju. Pridobil si je sloves solidnega gradbenega podjetja, na katerega se lahko zaneses. Takrat so začeli v Poreču govoriti: „Slovenci, to su

momci! Oni zaista stvaraju čuda!“

SOLARIS V ŠIBENIKU, SIRENA NA HVARU, ANITA NA PELJEŠCU, MATERADA IN MEDITERAN V POREČU

Po tej prvi zmagi pred petimi leti so se PIONIRJEVCI vsako zimo selili na morje. Leta 1967 so dogradili razen velikega hotelskega sklopa v Poreču še hotele v Uvali Scott pri Kraljevici in velik hotel v Ičićih pri Opatiji. Nato so se naslednjo zimo preselili v Šibenik, kjer so zgradili hotel Solaris, od tam na otok Hvar, kjer so gradili hotel Sirena. Od tam so se v predlanski zimi vrnili v Poreč, kjer so zgradili hotel Materada in hotel Mediteran, lani decembra pa so začeli graditi hotel Albatros, ki je bil predan investitorju 1. julija letos.

Gradnje ob morju so pomembne za podjetje, vezano na matičnem območju na kratko gradbeno sezono, zaposlitev v zimskem času. To je bila vse-kakor velika pridobitev in spodbuda, da so se lotili zahtevnih gradenj ob morju. Razen tega so takšne gradnje pomotile za podjetje izreden napor: na ve-like razdalje je bilo treba, nemalokrat tudi po morju, zvoziti gradbene stroje in mehanizacijo, zagotoviti namestitve in prehrano delavcev, preštudirati sposobnost tamkajšnjega tržišča za oskrbo velikih gradbišč z gradbenim materialom in še in še. Čeprav so prav zadnja leta minevala v krizah za betonsko železo in cement ter nekatere druge gradbene materiale, so si jih Pionirjevci vedno zagotovili v zadostni količini in vedno povsod prevzete objekte dogradili v dogovorjenem roku ter kvalitetno.

LANI DECEMBRA: ZAČETEK HOTELA ALBATROS

Nič čudnega torej, če se je investitor, hotelsko podjetje „Plava Laguna“ iz Poreča, brez oklevanja odločil, da prepusti tako obsežno gradnjo kot je hotel Albatros v Zeleni Laguni,

novomeškemu SGP PIONIRJU. Dobro izkušnje s PIONIRJEVCI in velik sloves, ki si ga je PIONIR pridobil v prejšnjih letih, so nemalo pripomogle k temu.

Decembra lani so začeli s pripravljalnimi deli. Celotno gradnjo velikega hotelskega sklopa na majhnem gričku ob dotlej mirnem morskem zalivčku je prevzelo SGP PIONIR. Na velikem gradbišču, ki je nato kaj kmalu zaživelo, ni bilo nikoli več kot 400 delavcev.

Glavno besedo so tudi tokrat imeli stroji.

Jeklena rezila buldožerjev so se zarila v hrib. Zemeljskih del je bilo za kakšnih 5.000 kub. metrov, kar je sorazmerno malo,

ker je projektant gradnjo prilagodil terenu. V hotelu Albatros je 28.000 kvadratnih metrov stanovanjskih površin. V eno in največ dvoposteljnih sobah ter nekaj apartmajih je 1.574 ležišč. Vse sobe imajo lastne kopalnice in stranišča ter balkon z razgledom na morje. Hotel je visoke B kategorije.

Elegantni hotelski trakti, razvrščeni na hribčku nad zalivom, so zgrajeni deloma iz litega betona, deloma iz opečnih nosilnih sten. V glavnem je prevladovala klasična gradnja objektov.

PIONIRJEVCI na tem svojem največjem gradbišču niso imeli posebnih težav, saj so lahko s pridom uporabili bogate izkušnje iz prejšnjih let. Med

gradnjo so porabili 3.500 ton cementa, 500.000 raznih opek, 10.000 kub. metrov gramoza in veliko drugega gradbenega materiala.

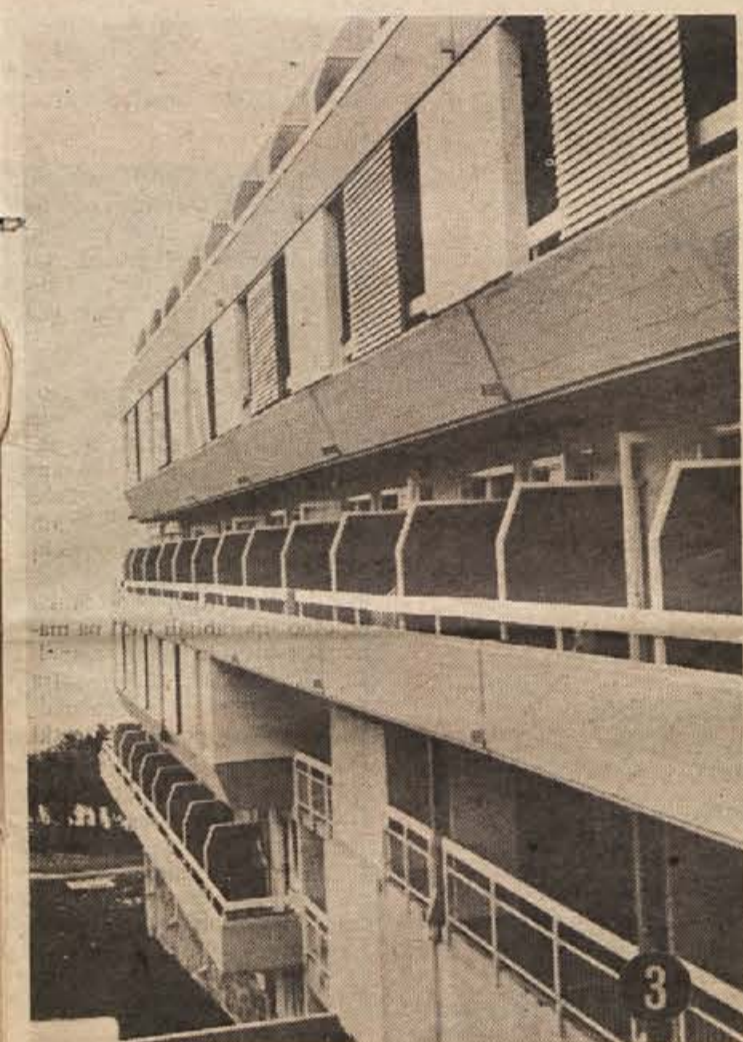
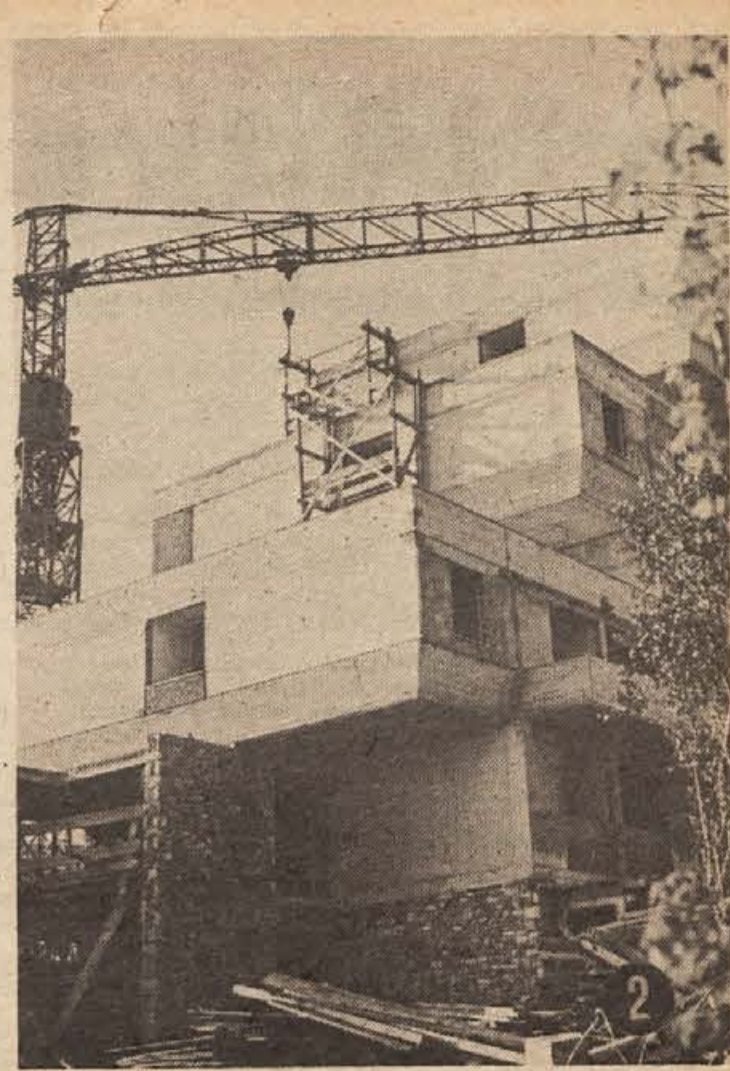
Gradbišče, ki je živelo le sedem mesecev, je bilo ustrezno opremljeno z najsodobnejšo gradbeno mehanizacijo: v nebo se je vzelo kar 6 velikih žerjavov, 2 kompletni sodobni betonarni sta delali beton, dela pa je vodilo kar 8 gradbenih delovodij.

Hotel so zgradili v roku: največji ob Jadranu in v Jugoslaviji, kljub velikim težavam, ki jih je investitor imel z urejanjem finančnih zadev ter z nepopolno tehnično dokumenta-

Vodstvo sektorja Poreč (z leve proti desni): šef menze Marjan Filipič, šef sektorja inž. Robert Zupančič, šef gradbišča inž. Jože Slapničar, obrtniški referent Vojo Sinčič, predstavnik kooperantov

in obračunski tehnik Pavle Zupančič, že nekaj let dvigajo sloves PIONIRJA ob našem Jadranu. V ozadju del hotela Albatros.

1 Pionirjevi gradbinci na sektorju v Poreču so od lanskega decembra do letošnjega julija delali pridno in skoraj brez predaha, kar se jim je poznalo tudi pri zasluškah. Seveda je odločilno pomagala tudi dobra organizacija dela in brezhibno sodelovanje vseh vzporednih služb.

2 Toliko mehanizacije kot na Albatrosu Pionir še ni imel na nobenem gradbišču. Buldožerji, kompresorji, betonarne in kar šest velikih gradbenih žerjavov je pomagalo delavcem, da so pravočasno zgradili objekt, vreden 5,6 milijarde S-din.

3 28.000 kvadratnih metrov stanovanjskih površin je v objektu, ki ga je gradil PIONIR. V eno in največ v dvoposteljnih sobah ter nekaj apartmajih je 1574 postelj. Vse sobe imajo balkone z razgledom na morje. Albatros je največji hotel v Jugoslaviji.

4 Gostinsko-hotelsko podjetje »Plava laguna«, za katerega pravijo, da je največje tovrstno podjetje v Evropi, saj lahko sprejme v svoje objekte in kampinge 25.000 turistov, je že spomladi sprejemalo rezervacije za hotel Albatros. Prepričani so bili, da jih PIONIR ne bo pustil na cedilu.

5 V začetku julija so prvi turisti zamenjali Pionirjeve gradbince. Največ je tujcev iz vseh evropskih držav. (Foto: M. Vesel)

SGP PIONIR NOVO MESTO SGP PIONIR

Delovnim kolektivom in občanom čestitamo za praznik naše občine — 12. avgust!

SKUPŠČINA OBČINE ČRNOMELJ

OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKA KONFERENCA ZKS
OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
OBČINSKA KONFERENCA ZMS

Rudnik rjavega premoga

KANIŽARICA

Razen premoga prodajamo tudi rezane marmorne plošče. Za praznik čestitamo!

TRGOVSKO PODJETJE
NA VELIKO IN MALO

DOLENJKA

Kupujte v naših prodajalnah v Črnomlju in Semiču! Za občinski praznik Črnomlja iskreno čestitamo!

Ljubljanska banka

podružnica

ČRNOMELJ

je pravi naslov za vse denarne zadeve

Poslužujte se naše razširjene dejavnosti! Občanom in vsem Belokranjcem čestitamo za praznik!

beti METLIKA

obrat II **Črnomelj**

Kolektiv Belokranjske trikotajne industrije čestita občanom črnomaljske občine za praznik!

**Belokranjsko
gradbeno podjetje
ČRNOMELJ**

Čestitamo za praznik!

Kmetijska zadruga ČRNOMELJ

Obiščite naše prodajalne. Za praznik čestitamo!

ISKRA tovarna kondenzatorjev SEMIČ

Kolektiv čestita vsem prebivalcem črnomaljske občine za praznik!

OPEKARNA KANIŽARICA

Priporočamo naše izdelke. Za praznik občine čestitamo!

GORENJSKI SEJEM!

- **OBIŠČITE XXI. MEDNARODNI GORENJSKI SEJEM V KRANJU, KI BO OD 6. DO 17. AVGUSTA — TOKRAT PRVIČ ŽE NA NOVIH SEJEMSKIH PROSTORIH.**
- **IZBIRA NAJRAZLIČNEJŠEGA POTROŠNIŠKEGA BLAGA, TEHNIČNE ROBE, KMETIJSKIH STROJEV IN ORODJA TER MOTORNIH VOZIL.**
- **VSAK DAN MODNA REVIVA V AVLI SKUPŠČINE OBČINE KRANJ OB 18. URI.**
- **PESTER ZABAVNI PROGRAM. 25-ODSTOTNI POPUST NA ŽELEZNICI IN AVTOBUSNIH PROGAH LJUBLJANA-TRANSPORT.**

OSNOVNA ŠOLA SENOVO — občina Krško

razpisuje prosta delovna mesta:
na podružnični šoli GORENJI LESKOVEC

— 2 **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA U**

Delovni mesti razpisujemo za nedoločen čas. Na delovno mesto se lahko prijavi za določen čas tudi upokojeni tovariši učitelji ali slušatelji — izredni PA. Stanovanje zagotovljeno. Nastop službe 1. septembra 1971. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

na osnovni šoli SENOVO

— **UČITELJA ZA BIOLOGIJO IN KEMIJO P ali PRU**

za določen čas. Nastop službe 1. 9. 1971. Rok prijave: v 15 dneh po objavi razpisa.

Komisija za sprejem in odpust delavcev obrata

» **M E T A L N E** « Krmelj

RAZPISUJE

naslednja prosta delovna mesta:

— 2 **voznika avto dvigala**

Pogoj: šofer C kategorije

— 4 **delavce za antikorozijsko zaščito**

Pogoj: vojaščine prosti, starost do 30 let, telesno zdravi

— 10 **delavcev za priučitev za elektrovarilce**

Pogoj: vojaščine prosti, starost do 30 let, telesno zdravi

Osební dohodki po pravilniku podjetja, stanovanj obrat nima.

KMETIJSKA ZADRUGA RIBNICA NA DOLENJSKEM

razpisuje licitacijo za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. pobiralni nakladalnik zelene mase (Mehlader)
2. mešalec mes. mase z motorjem (blitz)
3. mesorezni stroj z motorjem (wolf)
4. lesena baraka
5. lesen senik
6. zemljišče v k. o. Gorenja vas — parcele velikosti 7 do 11 arov, ob cesti Ribnica—Ljubljana
7. mlatilnica »Zmaj«

kupimo

mlatilnico manjše kapacitete

Za zemljišče bo licitacija v sredo, 11. avgusta ob 8. uri, za ostala osnovna sredstva pa v torek, 10. avgusta ob 8. uri. Pred začetkom licitacije je obvezen polog 10% izključne cene.

SLOVENIJALES — LESNA INDUSTRIJA KOČEVJE

RAZPISUJE

za šolsko leto 1971/72 naslednje ŠTIPENDIJE:

1. 5 štipendij za vajence lesne stroke
2. 2 štipendiji za vajence kovinske stroke — strojni ključavničar
3. 1 štipendijo za vajenca elektro stroke — električar vzdrževalec
4. 5 štipendij na srednji tehnični šoli lesne stroke
5. 3 štipendije na fakulteti za gozdarstvo — lesna smer
6. 1 štipendija na ekonomski fakulteti
7. 1 štipendija na pravni fakulteti

Kandidati naj pošljejo ponudbe v roku 15 dni po objavi tega razpisa na naslov: »Slovenijales«, Lesna industrija Kočevje, splošni sektor.

Ponudbi je treba priložiti kratek življenjepis in zadnje šolsko spričevalo oziroma potrdilo o vpisu na fakulteto.

Podrobnejše podatke o višini štipendije in drugih pogojih lahko kandidati dobijo v splošnem sektorju podjetja.

VSAK DAN: poročila ob 5,00, 6,00, 7,00, 8,00, 10,00, 12,00, 13,00, 15,00, 18,00, 19,30 in ob 22,00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 6. AVGUSTA: 8.10 Operna matineja, 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila – Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti – Inž. Martin Urbanec: Spodbudni uspehi pri osvojanju intenzivnih gozdnih nasadov iglavcev pri Breginju na Tolminskem, 12.40 „Po domače“ z ansambli in pevc, 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Napotki za turiste, 16.00 „Vrtljak“, 17.10 Človek in zdravje, 18.15 Glasbeni vsak dan, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s triom Avgusta Stanka, 20.00 Zbor Robert Shaw poje pesmi raznih narodov, 20.30 „Top-pops 13“, 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih, 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

SOBOTA, 7. AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pioniški tečaj, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila – Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti – Ivan Rak: Avgust je čas za pripravo čebel za uspeh v prihodnjem letu, 12.40 Vedri zvoki s pihalnimi orkestri, 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Igrajo veliki zabavni orkestri, 14.30 Poje sopranistka Zinka Kunc, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 „Vrtljak“, 16.40 Do-

bimo se ob isti uri, 17.10 Gremo v kino, 18.45 S knjižnega trga, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Borisa Kovačiča, 20.00 Večer z napovedovalko Ajdo Lesjak – vmes ob 20.30 Zabavna radijska igra – Wolfgang Ecke: Srebrni Buda – I. del, 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 8. AVGUSTA: 4.30 do 8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke – Wolfgang Ecke: „Moj črni vnuček“, 9.05 Srečanja v studiu 14, 10.05 Se pomnite, tovariši... Alenka Nedog: Tone Tomšič in prvi meseci vstaje, 10.25 Pesmi borbe in dela, 10.45 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo – vmes ob 11.00 Poročila – Turistični napotki za naše goste iz tujine, 13.30 Nedeljska reportaža, 13.50 Z domačimi ansambli, 14.30 Humoreska tega tedna – Elin Polin: Raztegljiv pojem, 15.05 Glasba ne pozna meja, 16.00 Radijska igra – Henry Kane: Zadeva Penelopa, 17.05 do 19.00 Nedeljsko športno popoldne, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 „V nedeljo zvečer“, 22.20 Plesna glasba.

PONEDELJEK, 9. AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila – Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti – Veterina, 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru, 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni inter-

mezzo, 16.00 „Vrtljak“, 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne, 18.15 „Signal“, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Vilija Petriča, 20.00 Giuseppe Verdi: odlomki iz opere „Aida“, 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 10. AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja, 9.20 S pevcema Arsenom Dedićem in Gaby Novak, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila – Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti – Dr. Dušan Modic: Ugotovitev z zveznega posvetovanja o lupinastem sadju, 12.40 Vedri zvoki z ansambli Borisa Kovačiča, 13.30 Priporočajo vam... 14.10 18 tednov – 18 oktetrov, 14.40 „Na poti s kitaro“, 16.00 „Vrtljak“, 17.10 Popoldanski simfonični koncert, 18.15 V torko nasvidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s triom Jožeta Burnika, 20.00 Prodajalna melodij, 22.15 Španska glasba bližnje in daljne preteklosti.

SREDA, 11. AVGUSTA: 8.10 Operna matineja, 9.05 Kaj vam pripoveduje glasba, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila – Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti – Inž. Marija Skledar: Možnosti šolanja in zaposlovanja kmetijskih tehnikov v Prekmurju, 12.40 Od vasi do vasi z domačimi vižami, 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 „Vrtljak“, 17.10 Srečanje z mojstri francoskega glasbenega impresionizma, 18.15 Iščejo popevko poletja, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu, 22.15 S festivalov jazza.

ČETRTEK, 12. AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila – Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.10 „Valpurgina noč“, iz Gounodove opere „Faust“, 12.30 Kmetijski nasveti – Inž. Bogdan Zagar: Gozdarska dejavnost izumitelja Josipa Resslera, 12.40 „Čez polja in potoke“, 13.30 Priporočajo vam... 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 „Vrtljak“, 17.10 Koncert po željak poslušalcev, 18.15 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Atija Sossa, 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napoved, 22.15 Mlajša generacija slovenskih skladateljev.

»AVTO — CELJE«

CELJE, Ljubljanska 11

VAM TAKOJ DOBAVI

AVTOMOBILE ŠKODA 100 Š, 100 L in 110 L

V RAZLIČNIH BARVAH

Nudimo potrošniško posojilo v znesku 6000 N-din oz. 12.000 N-din

Vozila so tehnično pregledana in opremljena z dokumenti za registracijo

Obiščite naš AVTOSALON v Celju na Ljubljanski 11, telefon 21-80, kjer vam nudimo tudi mopede TOMOS, rezervne dele in dodatno opremo za vozila FIAT-ZASTAVA, ŠKODA, NSU in RENAULT.

Priporočamo se
»AVTO — CELJE«, CELJE

PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

Lasko pivo

NOVO
V ŠIROKEM PROGRAMU

gorenje

KUHINJA MNOGIH KOMBINACIJ - KUHINJA VAŠIH ŽELJA

KJER ODLOCATA KVALITETA IN FUNKCIONALNOST
SODOBNA KUHINJA JE SESTAVA
POHIŠTVA IN GOSPODINJSKIH APARATOV,
KI VAM POSTAVLJENI NA PRAVO MESTO
PRIHRANIJO VELIKO TRUDA IN ČASA
gorenje PROIZVAJA OBOJE

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 8. AVGUSTA
8.55 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Bgđ) - 9.35 Pisano domače - 3. oddaja (Lj) - 10.00 Kmetijska oddaja (Zg) - 10.50 Pika Nogavička, Svet atolov in otokov (Lj) - 11.35 Mestece Peyton - serijski film (Lj) - ... Športno popoldne - 18.10 Dežela faraonov - amer. film (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.30 3-2-1 (Lj) - 20.35 Sinjska alka - posnetek (Zg) - 21.55 Glas na obisku: Anna Identici (Lj) - 22.20 Poročila (Lj) - 22.35 Športni pregled (JRT) - 23.05 Odpoved sporeda

PONEDELJEK, 9. AVGUSTA
17.15 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.30) (Beograd) - 17.35 Dreček in trije marsovčki - 3. oddaja (Lj) - 17.55 Risanka (Lj) - 18.20 Obzornik (Lj) - 18.35 Od zore do mraka: Vojaški voznički (Lj) - 19.05 Maksimeter - zab. glasbena oddaja (Bg) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Waterpolo Partizan: Mladost - prenos (Bgđ, Lj) - 21.35 A. Hleng: Spominska plošča - drama TV Beograd (Lj) - 22.40 Poročila (Lj)

TOREK, 10. AVGUSTA
16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 18.20 Obzornik (Lj) - 18.35 Prijatelj Ben - serijski film (Lj) - 19.05 Peter Sarsted - zab. gl. oddaja (Lj) - 19.35 Znamenitosti male dežele: Bled (Lj) - 19.50 CIKCAK (Lj) - 20.00 TV dnevnik - (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Western union: ameriški film (Lj) - 22.05 Evropsko atletsko prvenstvo v Helsinkih - posnetek (Lj) - ... Poročila (Lj)

SREDA, 11. AVGUSTA
15.50 Helsinki: Evropsko atletsko prvenstvo - prenos EVR (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Pika Nogavička - švedski film (Lj) - 19.05 Risan in lutkovni filmi (Lj) 19.30 Na sedmi stezi - športna oddaja (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 I. Štivic: Kam gredo divje svinje - 6. del (Lj) - 21.35 Naša srečanja na tujem: Raznobarvni protest mladih (Lj) - 22.15 Poročila (Lj)

ČETRTEK, 12. AVGUSTA
15.55 Helsinki: Evropsko atletsko prvenstvo - prenos EVR (Lj) - 18.20 Obzornik (Lj) - 18.35 Družina - poljud, znanstveni film (Lj) - 19.05 Enkrat v tednu (Lj) -

19.20 Vse življenje v letu dni (Bgđ) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 L. N. Tolstoj: Vojsna in mir - 7. del (Lj) - 21.25 XX. Stoletje (Lj) - 22.11 Evropsko atletsko prvenstvo v Helsinkih - posnetek (Lj) - pribl. 23.00 Poročila (Lj)

PETEK, 13. AVGUSTA
15.55 Helsinki: Evropsko atletsko prvenstvo - prenos EVR (Lj) do 19.00 vmes ob 18.00 Obzornik (Lj) - 19.00 Mestece Peyton - serijski film (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 S pesmijo in plesom: Dvigni zaveso - amer. film (Lj) - 22.25 Odisseja miru: Komu zvonovi pojo (Lj) - 22.50 Poročila

SOBOTA, 14. AVGUSTA
15.55 Helsinki: Evropsko prvenstvo v atletiki - prenos EVR (Lj) - vmes ob 18.00 Obzornik (Lj) - 19.25 Mozaik (Lj) - 19.30 TV kaži-pot (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.35 Igre brez meja - posnetek Evrovizijske oddaje (Lj) - 22.00 Svet otokov in atolov: Samoa-popek sveta - I. del (Lj) - 22.55 Maščevalci - serijski film (Lj) - 23.15 Poročila (Lj)

RADIO BREŽICE
ČETRTEK, 5. AVGUSTA: 16.00-16.15 Napoved programa, poročila, šport in turistični napotki. 16.15-17.00 Nove plošče RTB -

Aktualnost tedna - Iz naše glasbene šole - Obvestila in reklame. 17.00-18.00 Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.
SOBOTA, 7. AVGUSTA: 16.00-16.30 Pol ure za pop glasbo. 16.30-16.40 Sobotno kramljanje. 16.40-17.00 Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam ter filmski pregled. 17.00-17.15 - Jugoton vam predstavlja. 17.15-17.30 - Za naše najmlajše - Zgodba o Piki Nogavički. 17.30-18.00 - Narodnozabavne na valu 192 m.
NEDELJA, 9. AVGUSTA: 10.30 - Domače zanimivosti - Podružnične šole v prihodnjem šolskem letu - Za naše kmetovalce: Nekaj napotkov o gnojilih - Nekaj zabavnih skladb - Zdravstveno predavanje - Obvestila, reklame in spored kinematografov. 12.00 - Občani čestitajo in pozdravljajo.

RADIO SEVNICA
NEDELJA, 8. AVGUSTA: 10.30 - Občinske novice in lokalna poročila - Reklame in oglasi - Kmetijski nasveti - Podomače (glasbena oddaja) - Telesna vzgoja in pomen plavanja - Kakšni so konjički naših občanov - Za vsakogar nekaj - Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - Zaključek oddaje.
SREDA, 11. AVGUSTA: 16.00 - Občinske novice in lokalna poročila - Reklame in oglasi - Iz diskoteke naših poslušalcev - Pogovor s študenti - Ali poznate operetne mojstre - Zaključek oddaje.

+ Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Otilija Fink, Milena Levstik, članici Novolesa Straža; Jožica Krevs, Fani Cesar, Marija Brulc in Ana Dragan, članice Novoteksa Novo mesto; Alojz Avbar, delavec iz Bršljina; Jože Progar in Jože Sašek, člana OMP Inštalator Novo mesto; Marija Cesar, članica Beti Mirna peč; Stanko Tamte, Marko Ivanež, Jože Boltež, Jože Barbo, Janez Mislej, Anton Mohar, Milan Burger in Janez Ferlič, člani IMV Novo mesto; Anton Vidmar, član Varnosti Novo mesto; Darinka Čebokli, članica Mercatorja Novo mesto; Malči Grandljič, članica Splošne bolnišnice Novo mesto; Filip Avbar, delavec iz Dolnje Straže; Rudi Kopar, član Invalidskega zavoda Rog Novo mesto; Danijel Cvetko, vojak VP 9669 Novo mesto; Jože Strajnar, član KZ Trebnje; Pavel Kurent, kmet iz Škrljevega; Alojz Rugelj, gostilničar iz Rdečega Kala; Franc Matoh, član Kemoopreme Trebnje; Marija Strniša, gospodinja z Jezera; Pavla Drenik, gospodinja iz Starega trga.

Pomoč gorjanskim vasem

Rodil se je kot otrok Gorjancev in tudi odrasel je v vasi Mladje nad Kostanjevico. S sedemnajstimi leti je šel v kmetijsko šolo na Grm, nato pa na daljšo prakso na veleposestvo v Hrvaško Zagorje. Ko se je vrnil domov, je prevzel od očeta malo hribovsko kmetijo in na njej gospodaril do druge svetovne vojne.

Tedaj se je sprožil morilski plaz fašističnih zločinov nad nič hudega slutečim prebivalstvom v trikotu takratnih meja med Nemčijo, Italijo in Neodvisno Hrvaško. Leta še niso izbrisala spomina na ustaški pohod na Planino, ki so jo septembra 1942 požgali do tal, 37 moških in fantov pa postre-

podpredsednik. Po upokojitvi (1959) je več kot deset let vodil tajniške posle za Zvezo borcev NOV Krško. Vsa leta je sodeloval še v drugih družbenih organizacijah. Dvanajst let je bil tudi republiški poslanec.

Dogajanja v družbi je tovariš Dragan vedno skušal ocenjevati po svoji presoji in to je bilo dostikrat v navzkrižju s pogledi drugih. Danes je prepričan, da je v marsičem imel prav, posebej še takrat, ko je šel za reševanje kmečkih težav.

V pogovoru sva se povrnila na življenje na gorjanskih in podgorjanskih vaseh danes. Ves vesel je našteval spremembe, ki so jih prinesla zadnja desetletja v te kraje. Na pogoriščih so zrasi novi domovi, vasice in zaselki so dobili elektriko, zgrajene so bile nove ceste in vodovodi. Življenje se je le prevesilo na bolje, ljudje so dobili zaposlitev, mnogi so šli v šole, vendar sledovi okupacije in zaostalosti niso izbrisani. Pomoč družbe še ni bila zadostna in morali bomo načrtno skrbeti za nadaljnji razvoj teh predelov, za boljše življenjsko raven ostarelih in bolnih ljudi ter za družine s številnimi otroki. „V izgovoru, da nisimo sposobni nuditi take pomoči, dandanes ne more biti nobenega opravičila!“ je prbil.

lili za vasjo. Potem je prišlo italijansko bombardiranje Černeče vasi. Tudi ta je izginila v plamenih. Leta 1943 je sledilo množično pobijanje pripadnikov OF v Kostanjevici, v Prekopi in Sent-jernejcu, spomladi 1944 pa se je zdvijala nad sodelovalci NOV še „črna roka.“

V teh časih se je koval Draganov politični značaj. Seme naprednih nazorov je posejal že oče; z literaturo in s časniki, ki so bili na voljo v domači hiši, pa si je sin širil obzorje.

Z osvobodilnim gibanjem se je Franc Dragan seznanil maja 1941. Najprej je delal kot krajevni zaupnik, nato kot član in sekretar rajonskega odbora OF v Podbočju in Kostanjevici. V vrste NOV je vstopil decembra 1944.

Po osvoboditvi je sprejemal na svoja ramena funkcijo za funkcijo, vmes pa je končal dveletno politično šolo v Beogradu. Nadalje je delal na okrajni združni zvezi (od 1951 do 1958), v Krškem kot predsednik, v Trbovljah pa dve leti kot

Za celovitejšo podobo aktivista Dragana in nosilca republiškega priznanja OF pa še besedo o tem, kako doživlja mladi rod in kako gleda na prihodnost. Franc Dragan goji veliko zaupanje v socialistično humanost, znanstveno sposobnost in ustvarjalno kritičnost mlade generacije. Prepričan je, da bo od starejših povzela vse, kar je dobro in napredno, odvrkla spone birokratizma in drugih škodljivih pojavov.

Prav nič ga ni strah, da bi mladi rod zanikal revolucionarne pridobitve NOV, saj bi s tem porušil temelje svojega lastnega narodnostnega in državniškega obstoja.

JOŽICA TEPPEY

Otroci tretje izmene počitniške kolonije novomeškega Rdečega križa v Fazanu pri Portorožu so preživeli dva lepa tedna na sončni obali. Med 80 udeleženci je bilo tudi precej takih, ki so morje videli prvič. Njim so omogočile bivanje v koloniji novomeške delovne organizacije, ki so tudi letos pokazale veliko razumevanje. V Fazanu bo letos letovalo 350 otrok iz novomeške občine. Na sliki: otroci iz tretje izmene (Foto: S. Dokl)

Milijoni in zlatnina med travo

Poštenje sobarice Milke Kartalja in receptorke Anice Varga je pomenilo srečo in prijeten odih belgijskih zakoncev, ki sta letos že tretjič na dopustu v Jugoslaviji — »Najsvetlejši spomin...«

To sta pogledala belgijska turista inž. Marcellin Verhoeven in njegova žena Katarina, ko sta na poti med Karlovcem in Rovinjem nenadoma ugotovila, da jima v avtomobilu manjka torbica, v kateri sta imela ves svoj denar in ženino zlatnino.

Zdaj sta bila že tretjič v Jugoslaviji, zaradi prometne nesreče ob prvem obisku pa sta imela s seboj več denarja. Toda — „sreča v nesreči“ bi lahko rekli tudi za njun primer: Se ko sta gosta opazila, kaj sta izgubila, je bila njuna torba že na

upravi javne varnosti v Karlovcu. Sobarica Milka Kartalja je v hotelu Korana s petega nadstropja Korana, slučajno opazila, da je za avtomobilom obeh Belgijscev ostal na tleh v travni nekak zavitek. Šla je na parkirišče in opazila rjavo torbo. „Bila je precej težka in ustrašila sem se, če ni v njej kakšna bomba ali kaj takega...“ je pozneje Milka pripovedovala kolegicam. Torbo je oddala v recepciji hotela službujoči Anici Varga, ta pa je takoj obvestila upravo javne varnosti o najdenem predmetu. Popoldne je že zvedela, da je bilo v torbi precej kozmetičnih pripomočkov (zato tudi taka teža), predvsem pa pribl. 2 milijona deviznih dinarjev in zlatega nakita v vrednosti 3 milijone starih dinarjev. Takrat so se dekleta v hotelu tudi spomnile „pozabljivega“ gosta, ki je

med drugim dejal, da bo z ženo odpotoval v Rovinj. Zvečer istega dne je že zazvonil telefon iz enega izmed rovinjskih hotelov, naslednji dan okoli 14. ure pa se je razburjeni belgijski par vrnil v Karlovac.

Inž. Verhoeven je med drugim povedal, da je njegova žena padla v nezavest, ko sta opazila, da nimata s seboj torbe, v kateri sta imela ves denar za počitnice na Jadranu. Pošteni Karlovačani je belgijski turist nagradil vsako s 150 starimi tisočaki, hkrati pa je dejal, da bo njuno dejanje zanj največji spomin na Jugoslavijo. Za „Karlovački tedenik“ sta nagradni hotelski uslužbenki izjavili, da je darilo Belgijca prišlo kot „dar z neba“...

BREZ PREDSTAVNIKOV

Novomeški upokojenci so pred dnemov vstaje 5biskali grob narodnega heroja Milana Majcna in njegovega soborca Jančeta Mevžlja. Na gomilo so položili venec, imeli govor in zapeli nekaj pesmi. Poslušali so jih le pionirji iz odreda Milana Majcna, ki so upokojeince tudi pričakali. Predstavnikov družbeno političnih organizacij in društev ni bilo blizu. Zakaj ne?

V neurju trije mrtvi

V četrtek popoldne se je na Dolenskem pri bellem dnevu zmrabilo, klestila je strela

V četrtek, 29. julija, so se popoldne ponekod še kopali, okrog 16. ure pa je teman in grozeč oblak naznanjal hudo uro. Ob 16.30 je strela ubila najprej Darinko Us, 32-letno kmečko delavko iz Gor. Jesenic pri Mokronogu. S sosedi je na njivi pobirala krompir, ko je vanjo nenadoma tresčilo in se je mrtva zgrudila.

peljali v novomeško bolnišnico. Gmoton škodo cenijo na 30.000 dinarjev.

Četrť ure zatem se je podobna nesreča primerila v Beli krajini. Zvonko Veselič iz Fučkovcev je na travniku hitel spravljati seno, a dela ni končal, ker ga je prav tako ubila strela. Po nevihti je žena prišla na travnik pogledat in je našla poleg kopice mrtvega moža.

V zadnjih tednih je nizek vodostaj Krke povzročil, da so velike jate rib priplavale na površje. Lepo je bilo opazovati lepe ribe, ki so se grele na soncu in hlastale po kisiku, ki ga je primanjkovalo. Iz globin pa se niso pokazale večje, ki so bolj oprezne; ni bilo na spregled somov, sulcev in krapov.

Tokrat nas zanimajo krapci. Redki so ribiči, ki se jim je nasmehnila posebna sreča. Vemo za nekaj primerov. Eden takih srečnežev je Rudi Mraz iz Bršlina, ki je pred leti plaval za velikim krapom, ki ga je po

nesreči zapel in se mu je zapletel v veje. Splačalo se je, dobil ga je na suho. Čeprav je krapov — velikanov v Krki precej (nekateri v domišljiji ali pa zares vidijo celo velike črede) so redki ribiči, ki so se okitili s trofejo krapa. Med take štejejo od nedelje, 1. avgusta dalje tudi Novomeščana Nikola Djuraševića.

Nikola je znan ribič. Pred leti je iz Krke potegnil 24 kg težkega soma, da o manjših ribah sploh ne govorimo.

V nedeljo zjutraj se je Nikola odpravil loviti ribe. Ker nima prevoza, se je napolnil na Loke, kjer se da ujeti lepo platnico, klena, linja ali mreno. Nikola je vrgel na „grunt“ velikega deževnika. Precej časa ni pocukalo potem pa je le začutil rahel poteg, ki ga navadno povzročijo mala platnička. Vendar tokrat ni bilo tako! Naylon 0,25 mm, je začel „peti“, ribič je vedel, da vleče nekaj večjega. Takoj je pomislil na soma. Po 20 minutah utrivanja in živčne napetosti se je iz vode pokazala velika krapova glava, seveda ko je že podpisal predajo. Krap je tehtal 12,05 kilograma in je eden večjih, ki so bili ujeti v Krki. Nikola je vsu nedeljo razkazoval lepo in redko trofejo.

SLAVKO DOKL

Nikola Djurašević s krapom velikanom (Foto: Slavko Dokl)

„Prihajajo!“ se je zadržal sosedov fantalin, ko se je z vratolomno vožnjo na kolesu pripeljal mimo prve hiše v ulici.

Gospodinj v pritličju zelene hiše, ki se je vneto sukala okrog štedilnika, je padla pokrovka iz rok, ker je čakala goste iz Beograda: „Ježešna, iz Beograda prihajajo!“ jo je obli pot in komaj slišne besede presenečenja je slišala le starejša sosedova hčer, ki je na vrtu obirala ribezov nasad.

Ker je bilo v beograjski družini, ki so jo čakali v zeleni hiši, tudi nekaj njenih prijateljev podobne starosti, je veselo vzkliknila: „Iz Beograda prihajajo vsi!“

Prav tedaj je šel po poti mimo vrta star upokojenec, ki je iz mesta nesel časopis in mleko. Bil je tudi malce naglušen in samodejno je začel ponavljati stavek, ki ga je slišal z vrta. „Iz Beograda

prihajajo Rusi...“ si je ponavljal v brk, besedam ni dajal nobenega pomena — govoril jih je, ker pač ni imel kaj početi, premisljal pa je ta dan že dovolj, saj mu gre spanec z oči že takrat, ko se na vzhodu komaj začne svitati.

Zato pa je stavku dala pravi pomen klepetulja, ki je s sosedo malce poklepetala na krizišču. Ko je starček drsal mimo, je slišala besedi: „Prihajajo Rusi...“ Njune pogovora je bilo konec, ker sta jo obe jadmno popihali — obvestit ostale.

Na koncu ulice, za staro jablano, ki rodi samo še nekaj lesnik, je bilo slišati vre-

šče krike stare klepetulje: „Rusi prihajajo, so že tukaj!“

V sosednji hiši, kjer se je družina spravljala na morje — otroci so že sedeli v avtomobilu, ki ga je poglavar družine vžgal, da bi se malo ogrel za naporno pot, je

žena kot brez uma na množico kovčkov vrgla še nekaj zimskih plaščev, potem pa je avto potegnil, kot bi imel namesto bencina v motorju vraga.

Ko se je oblak prahu za avtomobilom malce polegel, so bili skoraj vsi prebivalci na cesti, in najbolj obveščeni so že vedeli, kje so Rusi ta hip.

Ta čas je začelo iz nekaterih hiš smrdeti po prežganih pečenkah, po skipolem mleku in iz rumene hiše je začela teči voda, ki so jo pozabili zapreti v kopalnici v pritličju.

Sosedov fantalin, ki je v tem času prevozil na svojem kolesu še en krog, se je spet pokazal izza ovinka in se drl na ves glas: „So že tu!“

Da gre zares, so vsi opazili le trenutek pozneje, ko so sosedovi pritekli iz hiše. Nekaj najbolj obupanih prebivalcev ulice se je pokrivalo, drugi so zbegano gledali, kako bi utekli.

Na ulici je bilo videti le še izbuljene oči in odprta usta... Izza ovinka pa se je tedaj prikazala najstarejša sosedova hčer, ki je od matičarja dostojanstveno pripeljala pravkar uradno potrjenega moža...

J. SPLIČAL

Panika: »Prihajajo!«

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje. IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragoš, inž. Janez Gačnik, Janez Gartner (predsednik sveta), Tone Gošnik, Jože Jekc, Franc Lapajne, Lojzka Potrč, Slavko Smerdel, Franc Stajdohar in Ivan Živič. UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rita Bačar, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Primc, Jože Spilthach, Jožica Teppey in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškoni. IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 1 dinar — Letna naročnina 40 dinarjev, polletna 24,50 dinarja, plačljiva vnaprej — Za inozemstvo 100 dinarjev ali 6 ameriških dolarjev (ali ustrežna druga valuta v vrednosti 6 ZDA dolarjev, pri čemer je že vstet 10-odst. popust, ki pa velja samo za tiste, ki plačujejo naročnino v devizah). Naš devizni račun: 521-626-1-32002-10-8-9. OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu (45 mm oz. 10 cikero) 33 din. 1 cm na določen strani 45 din. 1 cm na 1., srednji in zadnji strani lista: 66 din. Vsa mali oglasi do 10 besed 10 din. Vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglašje in oglašje v barvi velja do preklica cenik št. 4 od 6. I. 1971 — Za oglašje odgovarja Mirko Vesel. TEKOCI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu 521-8-9 — NASLOV UREDNISTVA IN UPRAVE: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: (068) 21-237 — Nenaročenih rokovpisov in fotografij ne vračamo — Tiskarna »Ljudske pravice« v Ljubljani.